አጭር
እትም

ሴቶች ሆይ፣ ይቅር በሉን!



ወንድና ሴት በትዳርና በቤተ
ክርስቲያን
አጭር። ግልጽ። ጠቃሚ።
HANS-JÖRG RONSDORF

ሴቶች ሆይ፣ ይቅር በሉን!

አጭር እትም

ወንድና ሴት በትዳርና በቤተ ክርስቲያን

አጭር። ግልጽ። ጠቃሚ።

Hans-Jörg Ronsdorf

የታተመውኘ እትም (በጀርመንኛ) ከ www.hans-joerg-ronsdorf.de ማዘዝ ይቻላል

ዋጋ፦ € 3.80፤ የፖስታ ወጪ አይጨምርም።

የጀርመንኛው እትም በKindle eBook መልክም ይገኛል።

4ኛ እትም፣ ኖቬምበር 2026 (እ.ኤ.አ.፤ የጀርመንኛው እትም)

ከጀርመንኛ የተተረጎመ፣ 2026 – በነጻ ለማውረድ፦ www.hans-joerg-ronsdorf.de

© Hans-Jörg Ronsdorf – መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።

Albis 6½, 87477 Sulzberg

የጽሑፍ ቅንብር፦ Hans-Jörg Ronsdorf

ለግንኙነት ኢሜይል፦ hj-ronsdorf@t-online.de

የጀርመንኛው እትም ISBN፦ 978-3-9820715-6-5

የሽፋን ንድፍ፦ Tobias Stricker

የእርማት ንባብ፦ Gabriele Singer

ኅትመት፦ www.wir-machen-druck.de

በጀርመንኛው እትም ጥቅም ላይ የዋለው የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም (ሌላ ካልተጠቀሰ በስተቀር)፦

Elberfelder Übersetzung, Edition CSV, Hückeswagen www.csv-bibel.de (የጀርመንኛ መጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም)

ማውጫ

1 መቅድም – ለምን ሌላ መጽሐፍ? 6

2 መሠረታችን – የምንደገፈው በምን ላይ ነው? 9

3 ወደ መጀመሪያው እንመለስ – እግዚአብሔር የፈለገው 11

4 የፍጥረት ሥርዓት – ካለሰ የትኛው? 15

5 የሚመጣው – እግዚአብሔር ግን ፈጽሞ ያልፈለገው 17

6 ክርስቶስ የሆነው ኢየሱስና ሴቶች 23
- 6.1 በያዕቆብ ጉድጓድ አጠገብ ያለችው ሳምራዊቷ ሴት 24
- 6.2 በኢየሱስ እግር አጠገብ – ማርታና ማርያም 25
- 6.3 መግደላዊት ማርያም፣ የሐዋርያት ሐዋርያ 25

7 ሙሽራይቱ ቤተ ክርስቲያንና የሴቶች አገልግሎት 27
- 7.1 ጳውሎስና ሴት የሥራ ባልደረቦቹ 27
  - 7.1.1 ፌቤን – ዲያቆን፣ መሪና መልእክት አድራሽ 28
  - 7.1.2 አርአያ የሆኑ ባልና ሚስት፦ ጵርስቅላና አቂላ 29
  - 7.1.3 ዩኒያ – የተከበረችው ሴት ሐዋርያ 29

8 እኅቶች ዝም እንዲሉ ትእዛዝ አለ? 31
- 8.1 ትንቢቶችን መመዘን 33
- 8.2 ቁጥር 34 እና 35 ጥቅስ ናቸው? 33
- 8.3 ቁጥር 34 እና 35 በኋላ የገቡ ናቸው? 34

9 እኅቶች እንዳያስተምሩ አገዳ አለ? 37

10 የአማኞች ሁሉ ክህነት 42

11 እኅቶች የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች መሆን ይችላሉ? 44

12 የራስ መሸፈኛ – ዛሬም? 48

13 ወንድ እንደ ራስ – የእንድ ወገን መገዛት? 54

14 ወንድም ሴትም የለም 58

15 የእኛ የወንዶቹ የበደል ኑዛዜ 61

16 በመጨረሻም 63

17 ሌሎች የደራሲው መጻሕፍት 67

1 መቅድም – ለምን ሌላ መጽሐፍ?

በኖቬምበር 2020 «ሴቶች ሆይ፣ ይቅር በሉን!» (Frauen, vergebt uns!) የሚለው መጽሐፌ ታተመ። እንደሚጠበቀው አለመረዳትና ቁጣም ጭምር መምጣታቸው አልቀረም፤ ምክንያቱም ለመጽሐፍ ቅዱስ ታማኝ የሆኑ ወንድሞች በዚህ ርዕሰ እንደ ታገቱ ዓይነት ተሰምቷቸዋል። ሰለ ሴት ያላቸው አመለካከት ከቅዱሳት መጻሕፍት ጋር የሚሰማማ ከሆነ ለምን ይቅርታ ይጠይቃሉ?

ጉዳዩ አሁንም ሰለ ሁለት ተቃራኒ አቋሞች ነው – ከዚህ በታች ያለውን የሰንጠረዥ ንጽጽርም ተመልከቱ።

> አንደኛው አቋም ወንድ በሴት ላይ ራስ እንደ መሆኑ ሥልጣን አለው ይላል። የፍጥረት ሥርዓት ከውድቀት በፊትም እንዲህ ነበር ይላል። ሰለዚህ ሚስት ለባሏ ትገዛለች፣ በአምልኮ ጊዜ ዝም ትላለች፣ በቤተ ክርስቲያንም ሆነ ከቤተ ክርስቲያን ውጭ ወንዶችን አታስተምርም፣ አትመራምም።
>
> ተቃራኒው አቋም ከፍጥረት መጀመሪያ ጀምሮ በእኩልነትና እርስ በርስ በመሟላት ላይ የተመሠረተ አጋርነትን ያያል – ያለ ተዋረድ ልዩነት። እርስ በርስ መገዛት አብሮነታቸውን ይቀርጻል። በቤተ ክርስቲያን እኅቶች ልክ እንደ ወንድሞች በሁሉም መሰክ ያገለግላሉ።

ሁለቱም አቋሞች በመጽሐፍ ቅዱስ ይደገፋሉ። ነገር ግን እነዚህ ሁለት የዓለም አመለካከቶች ሊታረቁ አይችሉም – ብዙ መጻሕፍትን ካጠናሁ፣ ንግግሮችን ካዳመጥሁና በብዙ ውይይቶች ከተሳተፍሁ በኋላ የደረስሁበት መደምደሚያ ይህ ነው። ለእግዚአብሔር አቤት እላለሁ! እንደሚያሳዝን ሆኖ አብያተ ክርስቲያናትን በሚከፋፍል አሰቸጋሪ የሥነ መለኮት ክርክር ፊት ቆመናል። በዚህ ጉዳይ ላይ ይበልጥ በግልጽነት፣ በእውነታ ላይ ተመሥርተንና በሰላም ብንከራከር ምኞቴ ነው።

በዚህ ትንሽ መጽሐፍ ሁለተኛውን አቋም እደግፋለሁ፤ አብራራለሁም። የመጀመሪያውን እስከ 54 ዓመቴ ድረስ ይዤና አስተምሬ ነበር። ቅዱሳት መጻሕፍትን በማጥናቴ ወደ ሁለተኛው አቋም መቀየር ግድ ሆነብኝ። በዚህ ላይ ሰፊ መጽሐፍ ጽፌአለሁ። ለብዙ እኅቶች ያ መጽሐፍ አውቀውም ሳያውቁትም ለረጅም ጊዜ የናፈቁት ነጻነት፣ የሰሜት እፎይታ ነበር። አንዳንድ ምላሾች በደስታ፣ ግን ደግሞ በሐዘን አስለቀሱኝ። በዚህ ርዕሰ ጉዳይ ብዙ

ነገር አሁንም አልተሰተካከለም። ለዚህ ተጠያቂዎቹ መጽሐፍ ቅዱስን በትክክል እንደሚረዱ የሚያሰቡ ወንድሞች ናቸው። ከግንዛቤያቸው በመነሣት ሴቶች በአምልኮ ጊዜ እንዳይናገሩ፣ እንዳያስተምሩና የመሪነት ኃላፊነት እንዳይወስዱ ይከለክላሉ። ብዙ እኅቶች ይህን ሊረዱትም ሊቀበሉትም አይችሉም። ብዙዎች በዚህ ይሠቃያሉ፤ ግን ስለ እርሱ ዝም ይላሉ።

እስከ አሁን መጽሐፌ በተወሰነ ደረጃ ተሰራጭቷል፤ ወንድሞች ግን ሊያነቡት እምቢ ይላሉ። በጣም የተወሳሰበ ነው፣ በጣም ረጅም ነው፣ የአንድ ወገን ነው፣ ያደላ ነው፣ ፌሚኒስት ነው ይላሉ። ስለዚህ እንደገና ይህ አጭርና ቀላል መጽሐፍ። ለተጨማሪና ሰፊ ጽሑፎች ድረ ገጼን (በጀርመንኛ) እጠቁማለሁ፦ **www.hans-joerg-ronsdorf.de**።

በእግዚአብሔር ፊት ትክክለኛውን እያደረግሁ እንደ ሆነ ብተማመንም ልሳሳት እችላለሁ። ነገር ግን ለክርስቶስና ለቃሉ ታማኝ የመሆን ግዴታ አለብኝ። እኔም በሳሊናዬ የታሰርሁ ነኝ። ጉዳዩ ንጹሕ የሥነ መለኮት ወይም ረቂቅ ክርክር አይደለም፤ ጉዳዩ ስለ ክርስቶስ እካል ግማሽ፣ ስለ ሰዎችና ስለ ሕይወታቸው ነው!

Hans-Jörg Ronsdorf፣ Sulzberg፣ ኖቬምበር 2026

ስለ ወንድና ሴት ተዋረዳዊ አመለካከት፦ መገዛት፣ ሥልጣን፣ ራስ፦ ተዋረድን ያማከለ	ያለ ተዋረድ እርስ በርስ መሟላት፦ ገላትያ 3፥28 – ሁላችሁ በክርስቶስ አንድ ናችሁ! . ስጦታን ያማከለ
የፍጥረት ሥርዓት ተዋረድ፤ ወንድ ከሴት በላይ ነው፤ እኩል ዋጋ አላቸው፣ ግን እኩል መብት የላቸውም።	አቻ ሆነው ተፈጥረዋል፤ ሁለቱም የእግዚአብሔርን መልክ ተሸካሚዎች ናቸው፤ እርስ በርስ ይሟላሉ፤ በእኩልነት፤ እኩል ደረጃ አላቸው።
ዘፍጥረት 3፥16 «እርሱ ይገዛሻል» የውድቀት አሉታዊ ውጤት ሳይሆን እንደ ደንብ / ትእዛዝ ይታያል።	ዘፍጥረት 3፥16 እግዚአብሔር ያልፈለገውንና እንደሚያሳዝን ሆኖ በታሪክ ውስጥ እንዲሁ የሆነውን የውድቀትን አሳዛኝ መዘዝ ይገልጻል።
ሔዋን ተታለለች፤ ስለዚህ ሴቶች ማስተማር አይፈቀድላቸውም።	አዳም አውቆ ኃጢአት ሠራ፤ ሔዋን ተሳሳተች። የማስተማር እገዳው ከፆታ ጋር ሳይሆን ትምህርቱ ከወንጌል ጋር ይስማማል ወይስ አይስማማም ከሚለው ጋር የተያያዘ ነው።
ሴት በቤተ ክርስቲያን ዝም ትላለች። ትምህርትን በተመለከተ በገዛ ቤቷም ለባሏ ዝም ትላለች።	ወንዶችና ሴቶች በበዓለ ሃምሳ እንደ ሆነው በአንድነት ትንቢት ይናገራሉ። ኢዩኤል 2፥28-29፤ የሐዋርያት ሥራ 2፥17
ራስ መሆን የወንድ ሥልጣን ማለት ነው።	ራስና እካል አንድነትንና እርስ በርስ መደጋገፍን ያጎላሉ።
ሴቶች በወንድ ላይ ሥልጣን ሊኖራቸው አይፈቀድም።	እርስ በርስ መገዛት፣ የባለቤትነት መብትና ሥልጣን፣ 1 ቆሮንቶስ 7፥4
ሊመሩ፣ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎችና ዲያቆናት ሊሆኑ የሚችሉት ወንዶች ብቻ ናቸው።	መንፈሳዊ ስጦታዎች ከፆታ ጋር የተያያዙ አይደሉም።
ገላትያ 3፥28 «ወንድም ሴትም የለም … ሁላችሁ በክርስቶስ አንድ ናችሁ» የሚያመለክተው በመዳን ውስጥ ያለውን መንፈሳዊ እኩልነት ብቻ ነው፤ ይህም የፍጥረትን ሥርዓት አይሽርም።	ገላትያ 3፥28 በክርስቶስ ያለው አዲስ ፍጥረት መግለጫ ነው፤ ይህም አዲስ ፍጥረት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አሁንም አለ። በተለይ እዚያ ማኅበራዊ፣ ኅብረተሰባዊና የፆታ ልዩነቶች ሁሉ ፈጽመው ይወገዳሉ።

2 መሠረታችን – የምንደገፈው በምን ላይ ነው?

ለክርስቲያናዊ ተግባር ሁሉ ወሳኝ፣ እንዲያውም መለኪያ የሆነውና ሆኖም የሚኖረው መጽሐፍ ቅዱስ ብቻ ነው። ዛሬ በእጃችን እንዳለ። እርሱ ብቸኛውና አስተማማኝ ምንጫችን ነው። ሁሉም ነገር በእርሱ መፈተን አለበት። ወጎችም ጭምር። እጅግ ጥንታውያንም ሆኑ የቅርብ ጊዜዎቹ። ብዙ ጊዜ የመጽሐፍ ቅዱስ እውነት – ወይም ይልቁን እኛ የምንረዳበት መንገድ – ከክርስቲያናዊ ወግ ጋር እኩል ይታያል። ወጎች በተሳሳተ የቅዱሳት መጻሕፍት ግንዛቤ ላይ ሊመሠረቱ ይችላሉ። ከዘመኑ መንፈስ ጋር መመሳሰልም እንደዚሁ አሳሳች ነው። ያኔ ያለፉትን ክፍለ ዘመናት ወይም ያለፉትን ጥቂት አሥርተ ዓመታት እንኳ ባህል ስለሚያንጸባርቁ ጊዜው ያለፈባቸው እምነቶችና ልማዶች በጊዜ ሂደት ይከማቻሉ፤ ይጠነክራሉም።

ለወንጌል እንቅፋት ይሆናሉ።

አሁን ደግሞ በትንሽ ማጋነን እንዲህ ይባላል፦ በመጽሐፍ ቅዱስ ሁሉን ማረጋገጥ ይቻላል። ይህ አባባል እውነት ስለ ሆነ በእርግጥም ለእኛ ፈተና ነው። ሁሉም በመጽሐፍ ቅዱስ ይብዛም ይነስም በደንብ የሚደገፉ፣ እርስ በርሳቸው የሚቃረኑ ሰንት የክርስቲያኖች አስተያየቶች አሉ! ቢያንስ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ ትርጓሜ የሌለው የመጽሐፍ ቅዱስ ርዕስ ጉዳይ የለም።

መጽሐፍ ቅዱስን ሰናነብና በግል ወይም በቤተ ክርስቲያን ሕይወታችን ላይ ስንተገብረው ልንጠብቃቸው የሚገቡ ደንቦች ወይም መርሆች አሉ። ለርዕስ ጉዳያችንና ለማንኛውም ሌላ ርዕስ ጉዳይ ጠቃሚ የሆኑትን ጥቂቶቹን እጠቅሳለሁ።

ጽሑፉ የሚናገረው ለማን ነው? በብሉይ ኪዳን ውስጥ ያሉ መመሪያዎች፣ ለምሳሌ ለካህናት የተሰጡት፣ ለዛሬው የቤተ ክርስቲያን ሕይወት የሚሠሩ አይሆኑም። ይህ «የመዳን ታሪክን መሠረት ያደረገ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጓሜ» ይባላል። ቃሎቹ በየትኛው ዘመንና ለየትኛው ዘመን እንደሚሠሩ ይታያል። ቃሎቹ የተነገሩት ለእስራኤል ሕዝብ ነው ወይስ ለአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን?

ለቤተ ክርስቲያን ሕይወት የተሰጠ መመሪያ ግልጽና የማያሻማ ነው? ብዙ ጊዜስ ይገኛል? ከሆነ ደንብ የሚሆንና ለዘመናት ሁሉ የሚሠራ መመሪያ ነው ማለት ይቻላል።

በእነጻሩ እሰቸጋሪ ጽሑፎችን – በተለይ ዋና መልእክታቸው በአዲስ ኪዳን አንድ ጊዜ ብቻ የሚገኙና ብዙ ለመጽሐፍ ቅዱስ ታማኝ የሆኑ የሥነ መለኮት ምሁራንና ተርጓሚዎች ያልተሰማሙባቸውን – ሁሉንም የሚያሰገድዱ ደንቦች ማድረግ አይገባም።

የጽሑፉ አውድ ወሳኝ ነው። በተለይ ከአውዳቸው ተነጥለው የተወሰዱ ቃሎች ማንኛውንም ነገርና ማንኛውንም ትምህርት ሊደግፉ ይችላሉ። ደግሞም ይህን ደንብ በምናነባቸው ሌሎች ጽሑፎችም እንከተለዋለን። በዚህ ረገድ የሚቆጠረው የቅርቡ አውድ ብቻ ሳይሆን በመጨረሻ የቅዱሳት መጻሕፍት ሁሉ አውድ ነው። ጥያቄው ትርጓሜው ከመጽሐፍ ቅዱስ አጠቃላይ ሥዕል ጋርም ይሰማማል ወይ የሚለው ነው።

እንደዚሁም ጽሑፉ የተጻፈበት ጊዜና ቦታ **ታሪካዊ አውድና ዳራ** ይቆጠራል። እንዲህ ያለ እውቀት ሳይኖርም መጽሐፍ ቅዱስን ማንበብ ይቻላል። በዚህም መለኮታዊ ኃይሉ ምንም አይቀንስም። ነገር ግን ታሪካዊ ዳራን ማወቅ ሁልጊዜ ይረዳል። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ያሉ መልእክቶች ሁሉ ማለት ይቻላል የተጻፉት በአንድ አሰቸኳይ ምክንያት ለየቤተ ክርስቲያኑ ነው። ያንን ምክንያት መልስን ለማዋቀር እንሞክራለን።

አንዳንድ ጊዜ **አንድ ቃል በመጀመሪያው ቋንቋ ምን ማለት እንደ ሆነ** ማወቅ አስፈላጊ ነው። ምክንያቱም የመጽሐፍ ቅዱስ ዕብራይስጥና ግሪክ ዛሬ አይነገሩም፤ እኛም ፈጽሞ ሌላ ቋንቋ እንናገራለን። ትክክለኛ ትርጉም አስፈላጊ ነው። ግን ትርጉም ሁልጊዜ በተወሰነ ደረጃ ትርጓሜም ነው። ተርጓሚው ስለዚህ ወይም ስለዚያ ባለው አስተሳሰብ መሠረት ትርጉሙ ተጽዕኖ ይደርስበታል። ለዚህ በቂ ምሳሌዎች አሉ።

በመጨረሻ እዚህ ላይ አንዳንድ ነገሮች **በቀጥታ ወይም ቃል በቃል**፣ ሌሎች ግን **በምሳሌ ወይም በተምሳሌት** መረዳት እንዳለባቸው ማሳሰብ እፈልጋለሁ። ይህ ምናልባት በከፊል በፍጥረት ታሪክም ላይ ይሠራል።

3 ወደ መጀመሪያው እንመለስ – እግዚአብሔር የፈለገው

ወንድነትንና ሴትነትን፣ እርስ በርሳቸው ያላቸውንም ግንኙነት መረዳት ስንፈልግ ከየት እንጀምራለን? በእርግጥ ወደ ፍጥረት ታሪክ እንሄዳለን። ከሁሉ የሚበልጠውን መረጃ ይሰጠናል። በአዲስ ኪዳን በቆሮንቶስና በኤፌሶን የነበሩ ችግር ፈጣሪ ብልሹ ሁኔታዎችን ሲነቅፍና ሲያርም ብዙ ጊዜ ወደዚህ መጀመሪያ የሚመለሰው ጳውሎስ ነው። የፍጥረትን ታሪክ እንዳንዴ በጥቅሉ፣ ግን ደግሞ በተለየ ሁኔታ ይተገብራል። **ይህን የፍጥረት ታሪክ በጳውሎስ ቃላት ብቻ መተርጎም አይበቃም።** መጀመሪያ እኛም ወደ ዔደን ገነት ሄደን በዚያ ምን እንደ ሆነና ነገሮቹ እንዴት እንደ ተፈጸሙ መመልከት አለብን። በኋላ ወደ ጳውሎስ እንመለሳለን።

ወደ ሰው ልጅ ታሪክ መጀመሪያ እንሂድ። ጽሑፉን ከኤልበርፌልደር (Elberfelder) መጽሐፍ ቅዱስ (የጀርመንኛ መጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም) አቀርባለሁ፦

> ዘፍጥረት 1፥26-28 (ከጀርመንኛው ኤልበርፌልደር መጽሐፍ ቅዱስ የተተረጎመ)
> እግዚአብሔርም አለ፦ ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌአችን እንሥራ፤ የባሕር ዓሦችንና የሰማይ ወፎችን፣ እንሰሶችንና ምድርን ሁሉ፣ በምድርም ላይ የሚንቀሳቀሱትን ተንቀሳቃሾች ሁሉ ይግዙ! እግዚአብሔርም ሰውን በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው። እግዚአብሔርም ባረካቸው፤ እግዚአብሔርም አላቸው፦ ብዙ ተባዙ፣ ምድርንም ሙሏት፣ አስገዙአትም፤ የባሕር ዓሦችንና የሰማይ ወፎችን በምድርም ላይ የሚንቀሳቀሱትን እንሰሶች ሁሉ ግዙ!

በሰድሰተኛው የፍጥረት ቀን፣ መጀመሪያ እንሰሶች ከተፈጠሩ በኋላ፣ ሰው በመድረኩ ላይ ይገለጣል። ሰው እንደ ወንድና ሴት። ሁለቱም ፆታዎች በአንድ ትንፋሽ ይጠቀሳሉ። ሁለቱም፣ እያንዳንዳቸው ለየብቻ ግን ደግሞ በአንድነት፣ የእግዚአብሔርን መልክ ተሸካሚዎች ናቸው። ያለ ልዩነት። ያለ ማዕረግ ቅደም ተከተል። ያለ ተዋረድ። ሁለቱም በአንድነት ፍጥረትን ሊገዙ ይገባል። ይህ ማለት በእነክብካቤ ማስተዳደርና መጠበቅ ማለት ነው። ለዚህ ሁለቱም ፆታዎች ያስፈልጋሉ።

በሰድሰተኛው ቀን ዓለም አሁንም በሥርዓት ላይ ናት፤ መሆን እንደሚገባት ናት።

አሁን ወደ ሰው አፈጣጠር ቀርቦ የሚመለከት ሁለተኛ ታሪክ አለ። እነዚህ የብሉይ ኪዳን – የዕብራይስጡ መጽሐፍ ቅዱስ – እጅግ ጥንታውያን ጽሑፎች በእርግጥ ምሥጢራውያን ናቸው፤ ለዛሬዎቹ ለእኛ ምናልባት ለመረዳት ቀላል አይደሉም። እዚህም ቃል በቃል የታሰበው ምንድር ነው፣ በምሳሌስ የታሰበው ምንድር ነው የሚለው ጥያቄ ይነሣል። ለእኛ ለዛሬዎቹ ሰዎች መልስ ያላገኙ ጥያቄዎች ይቀራሉ። እኛ ብንሆን ታሪኩን ምናልባት በሌላ መንገድ ወይም በበለጠ ዝርዝር እንጽፈው ነበር። ቢሆንም ባለን ነገር መርካት አለብን። ሁሉም በዋናነት ለእኛ የሚገባ፣ የተሳሰረና ጥልቅ ትርጉም ያለው ነው። እነዚህን ክስተቶች ሊገልጥልን የሚችለው እግዚአብሔር ብቻ ነው። ሁለት ሰዎች በዚያ የነበሩ ቢሆንም በኋላ የጻፈው እነርሱ ሳይሆኑ ሙሴ ነው።

ከሚከተለው ታሪክ አዳም መጀመሪያ እንደ ተፈጠረ ግልጽ ነው፦

> ዘፍጥረት 2፥18-20 (ከጀርመንኛው ኤልበርፌልደር መጽሐፍ ቅዱስ የተተረጎመ)
> እግዚአብሔር አምላክም አለ፦ ሰው ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለም፤ የሚመጥነውን ረዳት እሠራለታለሁ። እግዚአብሔር አምላክም የምድር አራዊትን ሁሉና የሰማይ ወፎችን ሁሉ ከመሬት አበጀ፤ ምን ብሎ እንደሚጠራቸውም ለማየት ወደ ሰው አመጣቸው፤ ሰውም ሕያው ፍጥረትን ሁሉ በጠራበት ሰም ሰሙ ያው ሆነ። ሰውም ለእንስሳት ሁሉ፣ ለሰማይ ወፎችና ለምድር አራዊት ሁሉ ሰም አወጣ። ለአዳም ግን የሚመጥነው ረዳት አልተገኘለትም።

አዳም ብቻውን ነው። ፈጣሪ ከእንስሶቹ አንዳቸውም እንደማይመጥኑት ግልጽ ያደርጋል። በዚህ ቅጽበት አዳም የሥራ እንስሳ አያስፈልገውም፤ ታማኝ ወዳጅ የሚሆን ውሻም አያስፈልገውም። አይደለም፤ የሚመጥነው ሰው ያስፈልገዋል። የእእምሮና የልብ ወዳጅ። ፊት ለፊት የሚገናኘው አቻ። ታዲያ እግዚአብሔር ብቸኝነትን፣ ለብቻ መሆንን ለማስወገድ ምናልባት ሁለተኛ አዳም መፍጠር አይችልም ነበር? ነገር ግን የጎደለው ሁለተኛ አዳም አይደለም። የጎደለው ረዳት ነው። የሚመጥነው። ማለትም ሰው። እኩል ብርታት ያለው። የጎደለው አገልጋይ ወይም ተላላኪ አይደለም። እርሱም ሊረዳ ይችል ነበር። ግን አይመጥነውም ነበር። ከእርሱ በታች ይሆን ነበር። ጉዳዩ ፊት ለፊት የሚገናኘውን አቻ፣ እንደ እርሱ ያለ ሰውን ማግኘት ነው። እኩል ብርቱ የሆነ ሰብዕና። ከእርሱ ጋር አንድ ሊሆን የሚችል። የሕልውናውን ገጽታ ሁሉ የሚያሟላ ተጓዳኝ።

አዳም መጀመሪያ የተፈጠረው ራስ ወይም መሪ እንዲሆን አይደለም። አይደለም፤ መጀመሪያ የተፈጠረው ብቸኝነትን እንዲያውቅና እንዲሰማው ነው። ይህም የሚመጥነውን ረዳት

ለመገናኘትና አብሮ ለመኖር ያዘጋጀዋል።

የሴትን አፈጣጠር የሚገልጸው የሚከተለው ጽሑፍ ምሥጢራዊ ነው፤ ግን ብዙ ነገርም ይናገራል፦

> ዘፍጥረት 2፥21-22 (ከጀርመንኛው ኤልበርፌልደር መጽሐፍ ቅዱስ የተተረጎመ)
> እግዚአብሔር አምላክም በሰው ላይ ከባድ እንቅልፍ ጣለ፤ እርሱም እንቀላፋ። ከጎድን አጥንቶቹም አንዲቱን ወስዶ ሰፍራዋን በሥጋ ዘጋ፤ እግዚአብሔር አምላክም ከሰው ከወሰዳት የጎድን አጥንት ሴትን ሠራ፤ ወደ ሰውም አመጣት።

እግዚአብሔር ከተኛው አዳም ጎን የመጀመሪያዋን ሴት ሠራ። ስለ ትርጉሙ አንድ ማሳሰቢያ፦ አዳም «አላንቀላፋም»፤ እንዲህ ቢሆን ኖሮ በሞተ ነበርና። የታሰበውም የጎድን አጥንት ሳይሆን የሰውነቱ ጎን ነው።

ከእነዚህ ጥቂት ቃላት ምን እንማራለን? ሴቲቱ ከወንዱ ተወሰዳለች እንጂ ከመሬት አልተበጀችም። እርሱን እንድትመጥን። ከጎኑ ተወሰዳለች፤ ከዚያም እንደ ሴት – በምሳሌ ለመናገር – ይህን ጎን እንደገና እንድትዘጋ። ከጎኑ የተወሰደችው ከጎኑ እንድትኖር ነው። ከእርሱ በታች አይደለም፤ ከእርሱ በላይም አይደለም። አዳምን ሙሉ የሚያደርግ ማሟያ፣ በእርግጥም – ከሕይወት ተሞክሮ በመናገር – እርሷንም ሙሉ የሚያደርግ። እቻ የሆነ ረዳት እየተፈጠረ ነው። የልብ ጉዳይ፣ የፍቅር ግንኙነት ይሆናል – ከጎኑ ተወልዳ ነበርና።

አዳምና ሔዋን በአንድ ጊዜ አልተፈጠሩም፤ ምክንያቱም እንዲህ ቢሆን ኖሮ እርስ በርስ መደጋገፍና አንድ መሆን፣ አንድ ሥጋ መሆንም ይህን ትርጉምና ጥልቀት ሊኖራቸው ባልቻለ ነበር።

እግዚአብሔር ሴቲቱን ወደ ወንዱ – ሙሽራይቱን ወደ ሙሽራው – ባመጣበት በእነዚያ ቅጽበቶች እዚያ ብገኝ ደስ ባለኝ ነበር፦

> ዘፍጥረት 2፥23-25 (ከጀርመንኛው ኤልበርፌልደር መጽሐፍ ቅዱስ የተተረጎመ)
> ሰውም አለ፦ ይህች አሁን ከአጥንቶቼ አጥንት፣ ከሥጋዬም ሥጋ ናት፤ ከወንድ ተወሰዳለችና ሴት ትባል። ስለዚህ ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል፤ ከሚስቱም ጋር ይጣበቃል፤ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ። ሰውና ሚስቱ ሁለቱም ዕራቁታቸውን ነበሩ፤ አይተፋፈሩም ነበር።

አዳም በዚህች ሰው እጅግ ተደነቀ። እንዲህ ብሎ ጮኸ፦ በመጨረሻ እንደ እኔ ያለች! እርሷ ከእርሱ ጋር እኩል ናት፤ ግን የእርሱ የሴት መልክ – «ሴት» (በጀርመንኛ፦ Männin፣ ከMann = ወንድ)። እጅግ ሰለ ተማረከ ወደፊት ወንዶች ከሚሰታቸው ጋር ለመጣበቅ ቤታቸውን ይተዋሉ። በተቃራኒው አይደለም። እዚህ ወንዶች ወደ ሴቶች ይመጣሉ። አንድ ሥጋ ለመሆን። በመንፈስ፣ በነፍስና በሥጋ የተለየ አንድነት ለመሆን። የልብ ኅብረት። በጋብቻ ቃል ኪዳን ውሰጥ የትዳር ኅብረት። እንደ ምርጥ ወዳጅ ወንድና ሴት። በእኩል ዋጋ አጋርነት። እንዲህ ያለ የአንድነት ኅብረት ሊፈጠር የሚችለው እኩል ዋጋና እኩል ደረጃ ባላቸው ሁለት ሰዎች መካከል ብቻ ነው።

አዳም ይህን በመጀመሪያ እይታ ተገነዘበ። በፊቱ የቆመችው በእኩልነት ትገናኘዋለች። ምናልባት በቁመት ላይሆን ይችላል፤ በእርግጥ ግን እንደ ሰው በማንነቷ። ሌላውን በማወቅ ራሳቸውን በትክክል ያውቃሉ።

ሁለቱም ከውድቀት በፊት ንጹሕ በሆነ ሁኔታ ይገናኛሉ። ያለ ሀፍረት ዕራቁታቸውን መሆናቸው ዛሬ እንዲህ የማይገኝ ነገር ነው። ይህ ጊዜ ምን ያህል እንደ ቆየና ምን ያህል ሊደስቱበት እንደ ተፈቀደ አናውቅም። በእርግጥም ረዘም ያለ ጊዜ እንደ ነበረ እገምታለሁ።

4 የፍጥረት ሥርዓት – ካለሰ የትኛው?

የፍጥረት ሥርዓት የሚለውን ቃል በቅርበት የምንመለከትበት ጊዜ አሁን ነው። በትክክል በዚህ ቦታ፦ በገነት። ኃጢአት ገና ባልተፈጸመበትና እግዚአብሔር ስለ ወንድና ሴት ያለው ዕቅድና ዓላማ ገና ሊታወቅ በሚችልበት።

ብዙ እኅቶችና ወንድሞች ይህን ቃል የሚከተለውን የሚናገር ይመስል ይጠቀሙበታል፦ አዳም መጀመሪያ ስለ ተፈጠረ የመሪነት ሚና አለው። ከበለጠ ኃላፊነት ጋር። ሔዋን ለእርሱ እንድትኖር ረዳት ሆና ተፈጠረች። ከዚህ በመነሣት ሴት ለወንድ ትገዛለች የሚል ድምዳሜ ይደረሳል። በሁሉ ነገር – አዲሰ ኪዳንም ሰባት ጊዜ እንደሚለው። አዳም በሔዋን ላይ ራስ ነው ይባላል።

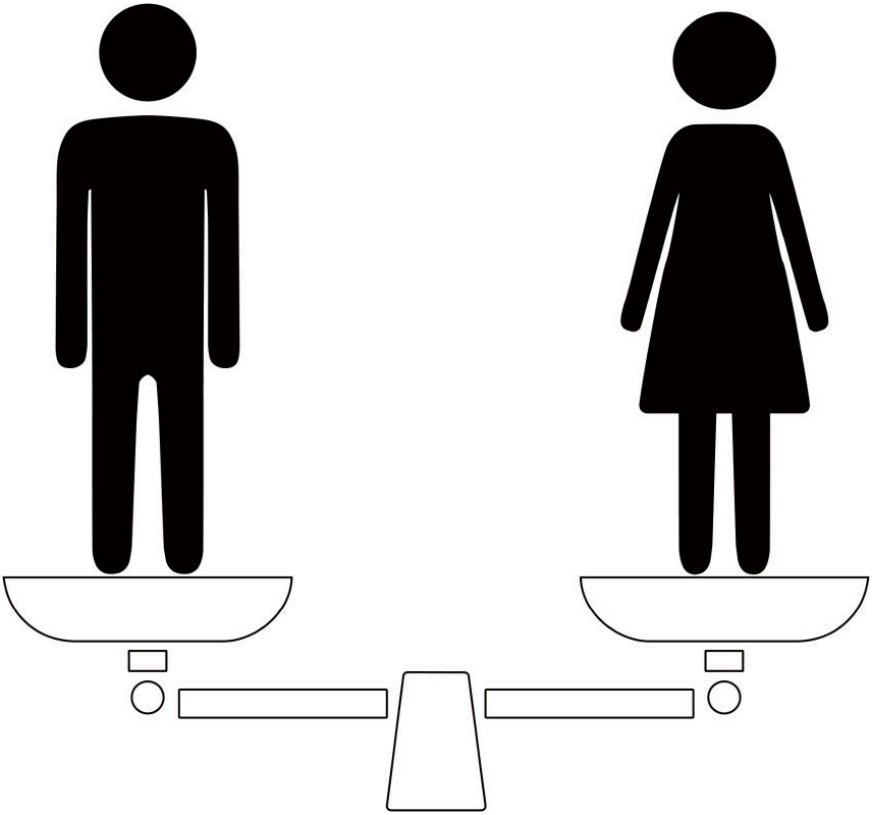
ይህ አመለካከት በሰፋት የተሰራጨ ነው። ይህን የፍጥረት ታሪክ ትርጓሜ ያነሣሡት ገና የምንመለከታቸው ጥቂት የአዲሰ ኪዳን ቃሎች ናቸው።

እያንዳንዷ አንባቢና እያንዳንዱ አንባቢ ይህን ጥያቄ ለራሳቸው ሊመልሱ ይገባል፦ **የዘፍጥረት 1 እና 2ን ጽሑፍ ብቻ ብትመለከቱ እግዚአብሔር የፈለገው የአዳም የመሪነት ሚና ታገኛላችሁ? ወይስ የሔዋን መገዛት?**

በእነዚህ ጽሑፎች ውስጥ ተዋረድ፣ መገዛት ወይም መሪነትና ሥልጣን የለም። ከላይ እንደ ገለጽሁት ፈጽሞ ተቃራኒው ነው። መገንዘብ ግድ የሆነብኝ ይህ ነው፦ የሴት መገዛት እንደ የፍጥረት ሥርዓት የለም። ስለዚህ እግዚአብሔር የፈለገው ተዋረዳዊ ደረጃ ወይም ቦታ ወይም ሚና የለም። **ወደዚህ ጽሑፍ ተጨምሮ የሚነበብ ነው።**

ስለዚህ ነው ለፍጥረት ሥርዓት የምቆመው። ይኸውም ከውድቀት በፊት ለነበረው። ከዚያ በኋላ ስለ የፍጥረት **ሥርዓት** መናገር አይቻልም። ከውድቀት ቀን ጀምሮ ያለው **የፍጥረት ሥርዓት መፋለስ ነው። ይህን መፋለስ** ልንከተለው ሳይሆን በወንጌል ብርሃንና ኃይል ልንቋቋመው ይገባል።

በአጠቃላይ «የፍጥረት ሥርዓት» የሚለው ቃል ጥቅም ላይ ከዋለ በጥንቃቄና በጥቂቱ ሊሆን ይገባል። ይህ ቃል በመጨረሻ የእኛ ትርጓሜ የሆነውን ነገር ለመያዝና በሲሚንቶ ለማጽናት ይሞክራል።



5 የሚመጣው – እግዚአብሔር ግን ፈጽሞ ያልፈለገው

አሁን ውድቀት ተብሎ የሚጠራውን ታሪክ እንመልከት። እባቡ ሔዋን ከፍሬው እንድትወስድ ያሳስታታል፤ እርሷም ለአዳም ትሰጠዋለች፤ እርሱም ደግሞ ይበላል። አሰቀድሞ ልጥቀስ፦ ከእነዚህ አሳዛኝ ድርጊቶች ሴት በቀላሉ እንደምትሳሳት፣ እዚህ በራሷ ፈቃድ ቅድሚያ እንደ ወሰደችና ባሏን እንዳልተከተለች ይደመደማል። እንዲህና በዚህ መሰል መንገድ ቀደም ሲል በአይሁድ፣ በቤተ ክርስቲያን አባቶችም፣ እስከ ዛሬም ተተርጉሟል፤ በሴት ሁሉ ላይም ተላልፏል።

ትኩረቴ በተለይ በውድቀት ቀጥተኛ መዘዞች ላይ ቢሆንም፣ እያንዳንዱን እርምጃ የሚዘግበውን ጽሑፍ በሙሉ አቀርባለሁ፦

> ዘፍጥረት 3፥4-6 (ከጀርመንኛው ኤልበርፌልደር መጽሐፍ ቅዱስ የተተረጎመ) እባቡም ሴቲቱን አላት፦ ፈጽሞ አትሞቱም፤ ነገር ግን ከእርሱ በምትበሉበት ቀን ዓይኖቻችሁ እንዲከፈቱ፣ መልካምንና ክፉን የምታውቁ እንደ እግዚአብሔር እንድትሆኑ እግዚአብሔር ያውቃል። ሴቲቱም ዛፉ ለመብላት መልካም እንደ ሆነ፣ ለዓይንም ደስ የሚያሰኝ እንደ ሆነ፣ ማስተዋልንም ለመስጠት የሚያስመኝ ዛፍ እንደ ሆነ አየች፤ ከፍሬውም ወሰዳ በላች፤ ከእርሷ ጋር ለነበረው ለባሏም ደግሞ ሰጠችው፤ እርሱም በላ።

አዳም ከዚህ ዛፍ እንዳይበላ የተሰጠውን ክልከላ ሔዋን ከመኖሯ በፊት በቀጥታ ከእግዚአብሔር ተቀብሎ ነበር (2፥17)። ሰለዚህ ሔዋን ምናልባት ከእርሱ ብቻ ሰምታው ሊሆን ይችላል። አሁን የሚናገረው እባብ እርሷን ማሳሳት ቻለ። በግልጽ እንደሚታየው በአዳም ፊት፤ እርሱ ቢያንሰ አሁን ጣልቃ መግባት ነበረበት። ሔዋን እንደ ደከመችና ለፈተናውና ለማሳሳቱ እንደ ተሸነፈች፣ እንዲሁ አዳምም ደካማ ነው፤ ምንም ሳይቋቋምና ቃል ሳይናገር የተከለከለውን ፍሬ ከሔዋን ይወስዳል። ሁለቱም ስሕተት ያደርጋሉ፤ ሁለቱም አጥፊ ስሕተት ይፈጽማሉ፤ ኃጢአትም ይሠራሉ። ሔዋን ስትሳሳት፣ አዳም ያለ ማሳሳትና ያለ ማታለል አውቆ የእግዚአብሔርን ክልከላ በመጣስ ኃጢአት ይሠራል።

ከዚያም እግዚአብሔር ጥንዶቹንና እባቡን ይገናኛል። የሆነውን ሁሉም ያውቃሉ። እግዚአብሔር እያንዳንዱን ሰለ ሆነው ነገር በግል ይጠይቃል። ብዙ የሚናገሩ መልሶች

አሉ። አሁን እግዚአብሔር በሚከተለው ቅደም ተከተል ተሳታፊዎቹን ያነጋግራል፦

አዳም – ሔዋን – እባብ – ሔዋን – አዳም።

ዘፍጥረት 3፥13-15 (ከጀርመንኛው ኤልበርፌልደር መጽሐፍ ቅዱስ የተተረጎመ)
ሰውም አለ፦ ከእኔ ጋር እንድትሆን የሰጠኸኝ ሴት እርሷ ከዛፉ ሰጠችኝ፤ እኔም በላሁ።
እግዚአብሔር አምላክም ሴቲቱን፦ ይህ ያደረግሽው ምንድር ነው! አላት። ሴቲቱም፦
እባቡ አታለለኝ፤ እኔም በላሁ አለች። እግዚአብሔር አምላክም እባቡን አለው፦ ይህን
ሰላደረግህ ከእንስሳት ሁሉና ከምድር አራዊት ሁሉ ተለይተህ የተረገምህ ሁን! በሆድህ
ትሄዳለህ፤ በሕይወትህም ዘመን ሁሉ አፈር ትበላለህ። በአንተና በሴቲቱ መካከል፣
በዘርህና በዘሯ መካከልም ጠላትነትን እደርጋለሁ፤ እርሱ ራስህን ይቀጠቅጣል፤
አንተም ተረከዙን ትቀጠቅጣለህ።

አዳም በደሉን ያውቃል። ምናልባትም ሙሉ በሙሉ ላይሆን ይችላል፤ ወዲያውኑ በሔዋን ላይ ይጥለዋልና። ራስን ከችግር ለማውጣት ሚሰትን በዚህ መንገድ ተጠያቂ ማድረግ የሚያሳዝንና ፈሪነት ነው።[1] እግዚአብሔርም እንኳ በተዘዋዋሪ ይወቀሳል – አዳም እጅግ ደስ የተሰኘባትን ሴት የሰጠው። **ትእዛዙን በቀጥታ ያወቀው እርሷ ሳትሆን እርሱ ነበር፤ ሔዋንንም አጥብቆ «አይሆንም» ሊላት ይገባው ነበር።**

ሔዋን ጥቂቷን ትቀበላለች። ያላሰቆማትን አዳምንም ሆነ እግዚአብሔርን አትወቅሰም፤ እባቡን እንጂ። ከእርሱም ራሷን ታርቃለች። በዚያ አደገኛ ሁኔታ ብቸኛው ትክክለኛ ነገር ይህ ነበር። አሁን ነቅታለች፤ በዚህ ጠላት ላይም ትቆማለች። ከአዳም በተለየ፤ እርሱ በዚህ ውይይት ከሚሰቱ ጎን አይቆምም።

እባቡ በዚህ ማታለል ምክንያት ለዘላለም የተረገመ ይሆናል፤ ወደ መሬትም ይዋረዳል። ሔዋን የክፋቱን ምንጭ በግልጽ ትጠራለች፤ በዚያን ጊዜ ገና ሰፋቱ ያልታወቀ ታላቅ የተሰፋ ቃልም ተሰጥቷል። ዘሯ – በትክክል እንብባችኋል፤ የሴቲቱ ዘር እንጂ የአንድ ወንድ ዘር አይደለም – የእባቡን ራስ ይቀጠቅጣል።

አሁን ደግሞ ለሔዋን ከዚያም ለአዳም የሚደርሱ መዘዞች ይነገራሉ። እዚህ ከኤልበርፌልደር ይልቅ ግልጽ ከሆነው የዙሪክ ትርጉም (Zürcher Übersetzung፣ የጀርመንኛ መጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም) እጠቅሳለሁ፦

1. አዳም ሔዋንን እንደ በታቹ ያያት አይመሰልም፤ እንዲህ ያለች ብትሆን ኖሮ ምናልባት ድንገት እንድታሸንፈው አይፈቅድም ነበርና።

ዘፍጥረት 3፥16 ሴቲቱንም አላት፦ ብዙ መከራ አመጣብሻለሁ፤ እርግዝናሽንም አበዛለሁ፤ በሥቃይ ልጆችን ትወልጃለሽ።

ወደ ባልሽ ትናፍቂያለሽ፤ እርሱም ይገዛሻል።

እባቡ ሲረገም፣ **ሴቲቱን ግን መተላለፏ ቢኖርም እርግማን አይደርሰባትም**። በትርጉማቸው እነዚህ የቅጣት ቃላት የሚከተለውን ማለት ናቸው፦

በእርግጥ (1) በእርሻ ላይ ያለውን አድካሚ ሥራሽንና (2) መፀነስሽን አበዛለሁ።

በድካም ልጆችን ትወልጃለሽ።

[እፍቃሪ] ምኞትሽ ወደ ባልሽ [ይሆናል]። እርሱ ግን [በራሱ ላይ በዓመፅ ይገዛል፤] ሊገዛሽም ይፈልጋል።

መከራና ድካም የእርሻ ሥራ ናቸው። በዚያ ሔዋን በተረገመው መሬት ምክንያት ከአዳም ጋር አብራ ትሠቃያለች። እርግማኑ ከሁለቱ አንዱን ወይም ሁለቱን በእንድነት አይደርሰም፤ ይልቁንም መሬቱን። ሁለቱም በዚህ ይሠቃያሉ።

ግን ተሰፋ አለ። እግዚአብሔር የሔዋንን እርግዝና ያበዛልና። ስለዚህ እባቡን የሚገድለው ዘር በእርግጥ ይመጣል። ገና ከመጀመሪያው ጸጋ ያበራል፤ ማሳሳትን ብትቀበልም በመሃል የቆመችውና ተሰፋ የተነገረላት ሴቲቱ ናት። አዳም አይደለም።

እግዚአብሔር በቅጣት በወሊድ ጊዜ የበለጠ ሥቃይ እንዲደርሰባት የሴቲቱን አካል አይለውጥም። እሰከዚያ ጊዜ ገና አንድም ልጅ አልወለደችም። ድካሙ የሚመለከተው የምጥን ሥቃይ ሳይሆን የእርሻ ሥራን ነው።

አሁን ከባሏ ጋር ስላላት ግንኙነት ወደሚናገረው ክፍል እንምጣ። ይህ የተሰፋ ቃል ሳይሆን አሳዛኝ ቃል ነው። ለቁጥር ስፍር የሌላቸው ሴቶች ወንዶች ሊያፍሩበት የሚገባ የሥቃይና የጭቆና ታሪክ ይጀምራል። **ወንድ በሴት ላይ መግዛቱ የእግዚአብሔር ፈቃድ አይደለም፤ የወንዱ ኃጢአተኛና የወደቀ ፈቃድ ነው። የዚህ ቃል እውነተኛ ትርጉም ይህ ነው።** ሊጠበቅ የሚገባውን የፍጥረት ሥርዓት አይገልጽም። የሥርዓት መፋለስን ይገልጻል። የዘፍጥረት 1 እና 2 መልካም ሥርዓት እዚህ ተናግቷልና፤ ተሰብሯልም።

ይህን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ለሴት መገዛት እንደ ምክንያት የሚወስድ ከእባቡ ጎን ይቆማል። በሔዋንና በእባቡ መካከል ጠላትነት እንደሚኖር ለእባቡ አሰቀድሞ ተነግሮታል።

እባቡ የወንዱን አገዛዝ በመጠቀም በተቻለው ቦታና መንገድ ሁሉ ሴትን ያገለለ የነበረና አሁንም የሚያገልል አጥቂ ነበር። ምክንያቱም የእባቡ አሸናፊ ከሴቲቱ ይመጣ ነበር። ስለዚህ ሴቲቱን ማጥቃትና ማዳከም አስፈላጊ ነበር።

ወንድና ሴት በእንድነት እንዲገዙ ተጠርተው ነበር። ወንዱ ግን አገዛዙን ነጥቆ ሴቲቱን እንደ ደካማ ፆታ በኃይል ያሰገብራታል፤ አገልጋዩም ያደርጋታል። ፓትሪያርኪ (የአባቶች የበላይነት ሥርዓት) የሚለው ቃል ከዔደን ማዶ የሴት አሳዛኝ ዕጣ ምን እንደ ነበረ በአጠቃላይ በሚገባ ይገልጻል። ከጥቂት ልዩነቶች በቀር።

የመጀመሪያው ግንኙነት – እርስ በርስ የመደጋገፍና የብርታት፣ የእኩልነት፣ በእኩዮች መካከል የመከባበር፣ ሌላውን እንደ የቅርብ ጓደኛ የማየት ግንኙነት – እጅግ ሥርዓት የሌለው፣ በሰሜት እኩልነት የጎደለው፣ በኃይል ላይ የተመሠረተ፣ ብዙ ጊዜም ፍቅር የሌለው ግንኙነት ሆኗል። ሴቲቱ ወደ ባሏና ወደ ፍቅሩ፣ ወደ እምነቱና ወደ ጥበቃው ምኞት ይኖራታል፤ እርሱ ግን በበላይነት ይቆጣጠራታል። አሰደንጋጭ ሰብራትና ለውጥ ነው።

ይህ የፆታዎች ትግል ከዚህ በኋላ በሕዝቦች ሁሉ ባህሎች በሁሉም ደረጃዎች ይታያል። ሊፈወስ የሚችለው መንሥኤ የሆነው ክፋት ከሥሩ ሲያዝ ብቻ ነው።

በመጨረሻ ለአዳም የተነገሩትን የቅጣት ቃላት እንመልከት፤ እነርሱ በእርግጥ ጨለማ ናቸው፤ በመጨረሻም ሕይወቷንና የሕልውና ትግሏን ከእርሱ ጋር ለምትካፈለው ለሴቲቱም ይሠራሉ፦

> ዘፍጥረት 3፥17-19 (ከጀርመንኛው ኤልበርፌልደር መጽሐፍ ቅዱስ የተተረጎመ)
> አዳምንም አለው፦ የሚስትህን ቃል ሰምተህ፦ ከእርሱ እትብላ ብዬ ካዘዝሁህና ከተናገርሁህ ዛፍ ሰለ በላህ – ምድር በእንተ ምክንያት የተረገመች ትሁን፤ በሕይወትህ ዘመን ሁሉ በድካም ከእርሷ ትበላለህ፤ እሾህንና እሜኬላን ታበቅልብሃለች፤ የሜዳንም ቡቃያ ትበላለህ።
>
> ወደ ተወሰድህበት መሬት እስክትመለስ ድረስ በፊትህ ወዝ እንጀራ ትበላለህ፤ ከእርሷ ተወሰደሃልና። አፈር ነህና፤ ወደ አፈርም ትመለሳለህ!

መሬቱ የተረገመው በሔዋን ምክንያት ሳይሆን በአዳም ምክንያት ነው። ኃጢአቱ የበለጠ ይመስላል። ሔዋን ይልቁንም ተጠቂ ነበረች፤ እርሱም አድራጊ። የሴቲቱ ዘር – ማለትም ረዳት ሆና ከተሰጠችው ሴት የሚወለደው – ወደፊትም ለእርሱ ረዳት ይሆናል፦ ዘሯ

(ኢየሱስ ክርስቶስ) በትንሣኤ ከአፈር ወደ ሕይወት ይነጥቀዋል። እንድ ቀን ከአዳምም ጋር መነጋገር እንችላለን – ያኔ ስለዚህ ጉዳይ መናገር ከፈለገ።

የእንዱ ፆታ በሌላው ላይ የበላይነት ለመጀመሪያ ጊዜ የተጠቀሰው በፍጥረት ታሪኮች ውስጥ ሳይሆን በውድቀት ታሪክ ውስጥ ነው። እዚህ ደግሞ ጉዳዩ በተፈጥሮ ያለ የበላይነት ሳይሆን ከእግዚአብሔር የፍጥረት ሥርዓት በተቃራኒ ያለ መብት በኃይል፣ በብርታትና በዓመፅ የሚፈጸም የበላይነት ነው። ፈጣሪ ለሔዋን የተናገራቸው ቃላት፦ «ወደ ባልሽ ትናፍቂያለሽ፤ እርሱም ይገዛሻል» (ዘፍጥረት 3፥16)፣ በኃጢአተኛው ሰብዓዊ ሁኔታችን ወንድ ሴት ወደ እርሱ ያላትን ተፈጥሯዊ ምኞት እርሷን ለመግዛትና በኃይል ለማሰገበር ይጠቀምበታል ማለት ነው። የሴት በኃይል መገበር በእርግጥ የወንዱ የወደቀ ተፈጥሮ ምልክት ነው። የክርስቶስ ሕይወትና ሥራ የውድቀትን መዘዞች ማሸነፍ ማለት ከሆነ፣ በዚህ በተሰበረ ግንኙነትና በሴቲቱ መገበርና መበዝበዝ ላይ ያለው ውጤት ግልጽ ነው፦ ነጻ ያወጣታል፤ ከዚያም መርቶ ያሰወጣታል። እንዲህም ሊሆን ነበር።

Hans-Jörg Ronsdorf 10.4.2021
Die biblische Schöpfungsordnung für Mann und Frau
Am Anfang: Die gute Schöpfungsordnung Genesis 1 - 2
Gleichwertig, ergänzend, ohne Hierarchie
Harmonie mit Gott und miteinander
Nach dem Fall Genesis 3: SchöpfungsUNordnung
Harmonie mit Gott und miteinander durch Sünde kontaminiert und zerstört
Götzendienst, Patriarchat, Unterwerfung Sklaverei, Ausbeutung u.v.m.
Jesus besiegt die Sünde. Wiederherstellung beginnt.
Durch Jesu Tod und Auferstehung beginnt eine neue Schöpfung
Das Evangelium verändert Menschen; in der Gemeinde verschwinden die Folge der Sünde, die wir bekämpfen sollen.
Neuer Himmel Neue Erde Besser als Eden Offb 21 u. 22
Das Geschlecht spielt in Christus, in der neuen Schöpfung keine Rolle mehr.

6 ክርስቶስ የሆነው ኢየሱስና ሴቶች

የውድቀትን መዘዞች ማሸነፍ የጀመረው ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የቤዛነት ሥራውን ሲፈጽም ብቻ አይደለም። ከ2000 ዓመት በፊት በአይሁድም ሆነ በግሪክና በሮም ባህል መካከል ከሴቶች ጋር የሚኖርበትና የሚገናኛቸው መንገድ በእርግጥ ለሴቶች የአዲስ ዘመን መጀመሪያ ነው። እንዲህ ያለ ወንድ ከዚያ በፊት ፈጽሞ አልነበረም። ሰው እንዲህ የሚል ስሜት ሊያድርበት ይችላል፦ እግዚአብሔር ለወንድ ፆታ ሴቶችን እንዴት መያዝ እንደሚገባ ለማሳየት በሥጋ እንደ ወንድ መጣ።

ያለ ነጭናጫነት የሚገሥጽ፣ ያለ ንቀትም የሚያመሰግን ነቢይ ነበር። ጥያቄዎቻቸውን፣ ችግሮቻቸውንና ሐሳቦቻቸውን በቁም ነገር ተቀበለ። ያለ ምንም ሰጋት ከእነርሱ ጋር ይቀራረብ ነበር፤ ሴትነታቸውንም ፈጽሞ አላፌዘበትም። ይህ በዚያን ጊዜ ከነበረው ባህል ፈጽሞ የተለየ ነበር፤ ያኔ ሰው ሴት ሆኖ ባለመወለዱ እግዚአብሔርን ያመሰግን ነበርና። ሴት ንብረት ነበረች፤ በጥቃቅን ምክንያቶች በፍቺ ወረቀት ልትባረር ትችል ነበር። ሴቶችም እንደ ልጆች ከባድ ዕጣ ነበራቸው፤ በምዕራቡ ዓለም በነጻነትና በእኩል መብት ዘመን የምንኖር እኛ ልናስበው አንችልም። መሲሑ የሔዋንን ሴት ልጆች ተቀበላቸው፤ ተንከባከባቸውም። **በእርሱ ዘንድ ሴት በተዋረድ እንድትገዛ የሚያመለክት ምንም ነገር የለም፤ እንደዚሁም በቤተ ክርስቲያን፣ በትዳር ወይም በኅብረተሰብ ውስጥ የመናገር፣ የመምራት ወይም የማስተማር እገዳ የለም።**

አንዲት ሴት የሕይወትን ቃል ወደ ዓለም ወለደች። ብዙ ሴቶች እንደ አሥራ ሁለቱ ተከተሉት፤ አገለገሉትም። እጅግ ከባድ በሆነው መንገዱ ወደ መስቀል ተከተሉት። ደቀ መዛሙርቱ ከሸሹ ብዙ ቆይተው ሳለ እነርሱ በመስቀሉ አጠገብ ነበሩ። ከሙታን የተነሣው በመጀመሪያ የተገለጠው ለአንዲት ሴት ነው። በባዶው መቃብር አጠገብ የነበሩ ሴቶች የትንሣኤው ምስክሮች ሆኑ። በእነዚያ ባህሎች ሴቶች በሕግ ፊት ምስክር ለመሆን የሚገባቸው ሆነው አይቆጠሩም ነበር። ኢየሱስ ይህን አድልዎ በቀላሉ አስቀረው።

ኢየሱስ ከተገናኛቸው ብዙ ሴቶች መካከል፣ ከላይ የተባለውን በኢየሱስ ሕይወት ውስጥ እንደገና ለማግኘት፣ በቦታ ጥበት ምክንያት ሦስቱን ብቻ እንመለከታለን።

6.1 በያዕቆብ ጉድጓድ አጠገብ ያለችው ሳምራዊቷ ሴት

ዮሐነስ 4ን አንብቡ፤ ወደዚህ ታሪክም ግቡ። ማንም ውኃ ለመቅዳት በማይመጣበት በቀትር ሙቀት፣ ያኔ ብቻ ወደ ጉድጓዱ ለመምጣት ትደፍራለች። በዚያም ኢየሱስ ይህችን ሴት ይጠብቃታል። እርሷን ለማግኘት ረጅም መንገድ ዞሮ መጥቷል። አምስት ወንዶች ፈትተዋት ነበር፤ ከእጅ ወደ እጅ ተላልፋ ተጠቅመውባት ተጥላ ነበር። በሕይወት ለመኖር ለሰድስተኛው ወንድ ራሷን አሳልፋ መስጠትና በተበላሸው ሰሟ መኖር ግድ ሆነባት። በዚያን ጊዜ ወንድ ከሴት ጋር በአደባባይ አይነጋገርም ነበር፤ በተለይም አይሁዳዊ ከሳምራዊት ሴት ጋር ፈጽሞ አይነጋገርም ነበር። ኢየሱስ ግን አደረገው! ለዚህች ሴት ራሱን መሲሕ እንደ ሆነ ይገልጣል። ይህን ከዚያ በፊት ፈጽሞ አላደረገም ነበር። ስለ ሕይወት ውኃና ስለ አምልኮ ከእርሷ ጋር ይነጋገራል፤ በአንድ የሥነ መለኮት ርዕሰ ላይ ከሌላ ከማንም ጋር ያን ያህል ረጅም ጊዜ አልተነጋገረም። ጊዜ ይሰጣታል። ልቧን ያሸንፋል። ለእርሱ፣ ለናዝሬቱ ሰው፣ ለሲካሩ ሰው፣ ዋጋ ያላት ነበረች።

ከዚህ ከእግዚአብሔር ጋር ከተገናኘችበት ጊዜ በኋላ ከፍርሃትና ከኀፍረት ሁሉ ነጻ ወጥታ መንደሯን ሁሉ በወንጌል ትደርሳለች። ብዙዎች ያምናሉ። ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ ሁለት ቀን ተጨማሪ በዚያ ይቆያሉ።

በኋላ እነዚህ በሰማርያ ያሉ አማኞች በቤት በሚሰበሰቡ አብያተ ክርስቲያናት ይሰበሰባሉ። እርሷም፣ ያቺ ሴት፣ በእነዚህ ሰብሰባዎች ስለ እርሱ፣ ስለ ሲካሩ ሰው፣ ስለ መሲሕዋና ከእርሱ ጋር ስላደረገችው ልዩ ግንኙነት በእርግጥ ትናገራለች። ስለ አምልኮ የነገራትን ለሌሎች ታካፍላለች። ምክንያቱም አብ የሚመለክበት ሰፍራ የተሰበሰበችው ቤተ ክርስቲያን ናት። ይህች ሴትም ለማምለክ በቤተ ክርስቲያን ውሰጥ ድምፅዋን እንደምታሰማ ጥርጥር የለውም። አለዚያ ስለ አምልኮ ለምን በተለይ ለእርሷ፣ ለአንዲት ሴት፣ ያብራራላት ነበር?

የዝምታ ትእዛዝ በዚህ ታሪክ ብቻ ትርጉም የለሽ መሆኑ ይገለጣል።

6.2 በኢየሱስ እግር አጠገብ – ማርታና ማርያም

ማርታ ለኢየሱስና ለደቀ መዛሙርቱ ምግብ ስታዘጋጅ እኅቷ ማርያም ስላልረዳቻት ለኢየሱስ የምታማርርበት ታሪክ (ሉቃስ 10፥38-42) በጣም የታወቀ ነው። ማርያም ከእርሱ ለመማር ከደቀ መዛሙርቱ ጋር በኢየሱስ እግር አጠገብ መቀመጥን ትመርጣለች። ኢየሱስ ማርያምን ይከላከልላታል፤ ይህም እንዲያውም አስፈላጊ እንደ ሆነና ከእርሷ የማይወሰድባትን መልካሙን ዕድል እንደ መረጠች ይናገራል። ይህ ምን ማለት ነው? በእግዚአብሔር መንግሥት ሴቶችም እንደ ወንዶች ሊማሩ ይገባል። በረቢዎች ትምህርት ቤቶች ውስጥ ሴቶች ከሞላ ጎደል አልነበሩም። ኢየሱስ በሌላ መንገድ ያደርጋል። ወንድና ሴት ለመማር እኩል ችሎታ፣ ለማስተማርም እኩል ችሎታ አላቸው። እዚህም ኢየሱስ በእኛ ዘንድ ከረጅም ጊዜ ጀምሮ የሌለውን የዘመኑን ልማድ ይሰብራል። ጳውሎስ በኋላ ለጢሞቴዎስ (2 ጢሞቴዎስ 2፥2) በብዙ ምስክሮች ፊት የሰማውን ሌሎችን ለማስተማር ለሚበቁ ሰዎች – ለሴቶችና ለወንዶች – አደራ እንዲሰጥ ይጽፍለታል። ይህ ይህን ሁኔታ በሚገባ ይገልጻል፦ ኢየሱስ ትምህርቶቹን እንደዚህ ላሉ ሰዎች፣ ለሴት ደቀ መዛሙርትና ለወንድ ደቀ መዛሙርት አደራ ይሰጣል፤ እነርሱም በዚህ በኋላ ሌሎችን ለማስተማር ይበቃሉ። **ይህ ለሴቶች ከተሰጠ አጠቃላይ የማስተማር እገዳ ጋር በግልጽ ይቃረናል።**

ከኢየሱስ ጋር ባለው ግንኙነት ፆታ ከእንግዲህ ምንም ቦታ የለውም። ለሰው ፊት አላደላም (ማቴዎስ 22፥16)። ይህ ፆታዎች ተሰርዘዋል ማለት አይደለም፤ ይልቁንም ሁለቱም ያለ ልዩነት በእኩልነት በኢየሱስ ዘንድ ክብር ያገኛሉ ማለት ነው፦ **የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያደርግ ሁሉ ወንድሜና እኅቴ ነው!** (ማርቆስ 3፥33-35)

6.3 መግደላዊት ማርያም፣ የሐዋርያት ሐዋርያ

በ3ኛው ክፍለ ዘመን የነበረው የቤተ ክርስቲያን አባት የሮሙ ሂፖሊተስ (Hippolyt von Rom) መግደላዊት ማርያምን እንዲህ ብሎ ይጠራታል። ለምን? ኢየሱስ ከትንሣኤው በኋላ የተገናኛት የመጀመሪያዋ እርሷ ነበረች። ምናልባት ከሌሎች ሁሉ ይበልጥ ትወደው ነበር። ኢየሱስ ከአጋንንት ይዞታ ባርነትና ጉስቁልና ነጻ አውጥቷት ነበር። ከዚያ ጀምሮ እርሱ ከፈወሳቸው ሌሎች ሴቶች ጋር ተከትላው ነበር (ሉቃስ 8፥2-3)። ልቧን ያውቅ ነበር።

በእትክልቱ ስፍራ ይህን ልዩ ቅጽበት ልታይ የተገባት እርሷ ብቻ፣ አንዲት ሴት ነበረች። ሰዎች ከዚያ በፊት ከሰሙት ሁሉ የሚበልጡትን ቃላት ከኢየሱስ ለመሰማት የተፈቀደላትም በግልጽ እርሷ ብቻ ነበረች፦

> ነገር ግን ወደ ወንድሞቼ ሂጂና እንዲህ በያቸው፦ ወደ አባቴና ወደ አባታችሁ፣ ወደ አምላኬና ወደ አምላካችሁ አርጋለሁ (ዮሐንስ 20፥17)።

በዚህ መንገድ ለደቀ መዛሙርቱ መልእክተኛ፣ ሴት ሐዋርያ ሆነች። ይፋዊ ባይሆንም የሚገባት የክብር ስም ነው። ይህ መልእክት በአደራ የተሰጠው ለአንድ ወንድ፣ ከአሥራ ሁለቱ ለአንዱ አይደለም። በአደራ የተሰጠው ታማኝ ምስክር ለሆነች ለአንዲት ሴት ነው። **በሰብሰባዎቹም ስለዚህ ግንኙነት ደጋግማ አትናገርም ነበር?**

7 ሙሽራይቱ ቤተ ክርስቲያንና የሴቶች አገልግሎት

አማኞች ሁሉ፣ በኢየሱስ ማመናቸውን የሚመሰክሩ ሁሉ፣ ወንዶችም ሴቶችም በእኩልነት፣ በአንድነት የበጉ ሙሽራ ናቸው።

በፍጥረት ታሪክ ውስጥ አዳምና ሔዋን፣ እግዚአብሔር እንደ ፈለገው፣ አንዱ በሌላው ላይ እንደማይገዛ፣ ይልቁንም የእግዚአብሔርን የፍጥረት ተልእኮ በአንድነትና ጎን ለጎን እንደሚፈጽሙ በግልጽ ይታያል። አንዱ ከሌላው በላይ የሚያገኘው ምንም ብልጫ የለም፤ በአንዱ ፆታ ላይ የሚጣል ገደብም የለም። በእግዚአብሔር ዕቅድ መሠረት ትዳር እንዲህ ይመሰላል፤ በሕይወት መሰኮች ሁሉ የሁለቱ ፆታዎች ግንኙነትም በመሠረቱ እንዲህ ይመሰላል።

ውድቀቱ ይህን ሥዕል ክፉኛ ሰበረው፦ ሚዛኑ ጠፋ፤ ወንዱ አሁን – ከልዩ ሁኔታዎች በቀር – በሴቲቱ ላይ ሊገዛ ይፈልጋል። ሴት እንድትገዛ የተደረገችው በኃጢአት ምክንያት ብቻ ነው። አዎን፣ በኃይል ተገበረች፤ ወደ ኋላም ተገፋች። አደባባዩ ለወንድ ብቻ የተተወ ነው። ሴቲቱ ደግሞ ከሁኔታዋ የተሻለውን ለማውጣት የራሷን ሰልቶች ትቀይሳለች።

ታዲያ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዴት ነው? በእግዚአብሔር መንግሥትስ እንዴት ነው? በዚያስ ይህ የእኩልነት ማጣት፣ የውጥረትና የአንድ ወገን መገዛት ኃጢአተኛ ጉድፍ መቀጠል አለበት? በጳውሎስና በጴጥሮስ መልእክቶች ውስጥ ሰው እንዲህ ሊረዳቸው ከፈለገ እንዲህ ሊረዳቸው የሚችል ቃሎች አሉ። ግን በመጀመሪያ ጳውሎስን እንመልከት።

7.1 ጳውሎስና ሴት የሥራ ባልደረቦቹ

ሁለት፣ ምናልባትም ሦስት የመጽሐፍ ቅዱስ ጽሑፎች ላዩን ብቻ ሲተረጎሙ ጳውሎስን **የሴቶች ጠላት** አድርገው ያሳዩታል። በጥንቃቄ ሲመረመሩ ግን ይልቁንም ተቃራኒው እውነት ነው። ፍጹም አርአያው እንደ ሆነው እንደ ኢየሱስ፣ ሴቶችን በአብዮታዊ መንገድ፣ ማለትም ከወንዶች ጋር እኩል መብት እንዳላቸው አድርጎ ይይዛቸዋል። **የሴቶች ወዳጅ** ነበር። በእርግጥ ምንም ልዩነት አያደርግም። በጌታ ስላሉት እኅቶች የሚጽፍበት ተፈጥሯዊነት ዓይን ይስባል። የማይደክመው ሐዋርያና ሚስዮናዊ የጳውሎስ ሥራ በብዙ ሴቶች የተከበበና ከእነርሱ ጋር የተሳሰረ ነበር። በተልእኮው ውስጥ ተካተው ነበር፤

በሰንሰለት ውስጥ እንዳሉ ቀለበቶችም አስፈላጊ የሥራ ባልደረቦች ነበሩ። ሴቶች በሁለተኛው ረድፍ ያሉ ተላላኪዎች አልነበሩም፤ በታማኝነታቸው ይታወቁ ነበር፤ እንደ ጳውሎስም በቃሉ ያገለግሉ ነበር። እነደዚህ ያሉ ብዙ ሴቶችን ልንዘረዝር እንችላለን፤ እኔ ግን በሦስቱ እወሰናለሁ። በሮሜ 16 ውስጥ 29 ሰዎች ተጠቅሰዋል፤ ቢያንስ 10ሩ ሴቶች ናቸው፤ ጳውሎስ አገልግሎታቸውንና ትጋታቸውን ከወንዶቹ ይበልጥ ያከብራል። ከዚያ እንጀምራለን።

7.1.1 ፌቤን – ዲያቆን፣ መሪና መልእክት አድራሽ

በሮሜ 16 ያለው የሰላምታ ክፍል በፌቤን ይጀምራል። በበቂ ምክንያት። ምናልባት ከጳውሎስ መልእክቶች ሁሉ እጅግ አስፈላጊ የሆነውን መልእክት ወደ ሮም ለመውሰድ እምነት የተጣለባትና አቅምም ያላት እርሷ ናት። መልእክት አድራሹ መልእክቱን ማንበብ ብቻ ሳይሆን ስለ እርሱ ለሚነሡ ጥያቄዎችም መልስ መስጠቱ የተለመደ ነበር። ጳውሎስ በቆሮንቶስ ስለ ጻፈው ስለዚህ መልእክት በግል አስተምሯትና አስተዋውቋት ስለ ነበረ ፌቤን ይህን ተልእኮ ለመፈጸም ብቃት ነበራት። መልእክቱን ለማንበብና ጥያቄዎች በተነሡበት ቦታ ለማብራራት በሮም ያሉትን በቤት የሚሰበሰቡ የተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት ጎበኘች።

እርሷ ራሷ አገልጋይ፣ በቆሮንቶስ ምሥራቃዊ ወደብ በክንክራኦስ በቤት የምትሰበሰብ ቤተ ክርስቲያን ዲያቆን ነበረች። ከዚህም በላይ ምናልባት የዚህች ቤተ ክርስቲያን መሪ ነበረች። ጳውሎስ፣ እንደ ጀርመንኛ ትርጉሞች፣ ደጋፊ፣ ረዳት ወይም ድጋፍ ብሎ ይጠራታል። ቃሉ ግን በእርግጥ ሊቀ መንበር (ግሪክ፦ prostatis) ማለት ሲሆን ለምሳሌ በዚህች በቤት የምትሰበሰብ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የመሪነት ቦታን ያመለክታል። ጳውሎስ በክንክራኦስ በቤት በምትሰበሰብ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ኃላፊነት ያለው ቦታ ላላት ለፌቤን ይህን ተልእኮ እየሰጠ፣ በሌላ በኩል ለሴቶች በአጠቃላይ በቤተ ክርስቲያን መናገርን፣ ማስተማርንና መምራትን ይከለክላል ብሎ ማሰብ ይከብዳል።

በሌላ በኩል ደግሞ ወደ እነዚህ ቁጥሮች ከመጠን በላይ ማንበብ እንፈልግም፤ ነገር ግን ቀላል የፖስታ አድራሽነት አገልግሎት ብቻ እንደ ፈጸመች አድርጎ መተርጎማቸውም መልካም አይደለም።

7.1.2 እርእያ የሆኑ ባልና ሚስት፦ ጵርስቅላና አቂላ

ብዙ ጊዜ የተጠቀሱት ባልና ሚስት ጵርስቅላና አቂላ ምናልባት በሚስዮናዊ ሥራው ውስጥ ከጳውሎስ የሥራ ባልደረቦች እጅግ ረጅም ጊዜ የቆዩትና እጅግ የሚታመኑት ነበሩ። ባልና ሚስት ሲጠሩ ሁልጊዜ ወንዱ መጀመሪያ ይጠራ የነበረ ቢሆንም፣ አዲስ ኪዳን ሚስቲቱን ጵርስቅላን አራት ጊዜ (ከሰድስት ጊዜ) መጀመሪያ ይጠራታል። ለምን? በአገልግሎቱ ውስጥ ቀድማ ስለምትሄድና ስለምትመራ ነው። ምናልባት ከባሏ ይበልጥ ሰጦታ ስለ ነበራት። ሁለቱም ደግሞ እንደ ቡድን አጋሮች በእኩል ዋጋና በእኩል ደረጃ በአንድነት አብረው ይሠሩ ነበር። እያንዳንዳቸው የሌላውን ብርታትና ድካም ያውቁ ነበር። ሴቶች አብዛኛውን ጊዜ በወንጌል የሚደረሱት በወንዶች ሳይሆን በሴቶች ስለ ነበረ፣ ጵርስቅላ እንደ ሴት በስልት ረገድም አስፈላጊ ነበረች። ሁለቱም፣ ጵርስቅላ ቀድማ፣ አጵሎስን አስተማሩት (የሐዋርያት ሥራ 18፥26)። በጳውሎስ ራሱ ተምረው፣ አብረው ድንኳን በመሥራት ባሳለፏቸው ብዙ ሰዓታት በጥያቄና በመልስ ሠልጥነው፣ ሁለቱም ሌሎችን ለማስተማር ተዘጋጅተው ነበር።

እዚህ በተለይ ጵርስቅላ፣ እንዲት ሴት፣ መጠቀስ አለባት። ባሏ በሁለተኛው ረድፍ ሆኖ ከበስተ ጀርባዋ ይደግፋት ነበር፤ ነገር ግን በዚህ ምክንያት ተዋረድ ሊፈጠር አልቻለም። ጵርስቅላ ራሷ አጵሎስንና በእርግጥም ሌሎች ብዙዎችን ስታስተምር፣ ጳውሎስ ለሴቶች አጠቃላይ የማስተማር እገዳ ሰጥቶ ነበር ብሎ ማሰብ አይቻልም። እነዚህ ባልና ሚስት ለባልና ሚስቶች ሁሉ እርእያ ናቸው።

7.1.3 ዩኒያ – የተከበረችው ሴት ሐዋርያ

ጳውሎስ ሌሎች ሚስዮናውያን ባልና ሚስትንም ያከብራቸዋል፦ እንድሮኒቆስንና ዩኒያን። ሁለቱም ሐዋርያት ተብለው ተጠርተዋል (ሮሜ 16፥7)። የአዲስ ኪዳን የመጀመሪያዎቹ ተርጓሚዎች፣ የቤተ ክርስቲያን አባቶች፣ ስለ ዩኒያ በታላቅ አክብሮት ይናገራሉ። ዮሐንስ አፈ ወርቅ (Johannes Chrysostomos፣ ከክርስቶስ ልደት በኋላ 344-407) ስለ ዩኒያ እንዲህ ይጽፋል፦ «ሐዋርያ መሆን ታላቅ ነገር ነው። ነገር ግን በሐዋርያት ዘንድ የተከበሩ መሆን – ይህ ምን ያህል ታላቅ ምስጋና እንደ ሆነ አስቡ። ለሐዋርያ ማዕረግ የሚገባት ሆና እስክትገኝ ድረስ የዚህች ሴት ጥበብ ምን ያህል ታላቅ መሆን ነበረበት።»

ወንዶች በበላይነት የሚቆጣጠሩት የአብያተ ክርስቲያናትና የቤተ ክርስቲያን ዓለም እንዲት ሴት በሐዋርያው ጳውሎስ ሴት ሐዋርያ መባሏን መቀበል ይከብደዋል። ስለዚህ ዩኒያን ዩኒያስ የሚያደርጉ፣ ማለትም የወንድ ስም የሚሰጡ ትርጉሞች አሉ። ሊሆን የማይገባው ሊሆን አይችልም ማለት ነው። ምርምር ግን የሴት ስም መሆኑን አሁን በተደጋጋሚ አረጋግጧል።

ሁለቱ በምን ዓይነት ትርጉም ሐዋርያት እንደ ነበሩ ግልጽ አይደለም። ምናልባት በእንዲት ቤተ ክርስቲያን ተልከው ነበር። ምናልባት አብያተ ክርስቲያናትን የመትከል የሐዋርያነት አገልግሎት ያከናውኑ ነበር። ወይም ከሙታን የተነሣውን ካዩት ወገን ሆነው አሁን ከፍልስጤም ውጭ ለእግዚአብሔር መንግሥት ይሠሩ ስለ ነበሩ በዚህ ትርጉም ሐዋርያት ነበሩ።

እዚህም ራሴን እደግማለሁ፦ **ለሴት ሐዋርያ በሴቶች ላይ የተጣለውን የመናገር፣ የማስተማርና የመምራት እገዳ መጠበቅ እጅግ አስቸጋሪ ነው።** ሁለቱም ለተወሰነ ጊዜ ከጳውሎስ ጋር በእስር ቤት መሆናቸው ሁለቱም ወንጌልን ምናልባትም በአደባባይ ሰብከዋል የሚል መደምደሚያ ላይ እንድንደርስ ያስችለናል።

8 እኅቶች ዝም እንዲሉ ትእዛዝ አለ?

እነዚህን ሦስቱንና በጳውሎስ አካባቢ የነበሩ ሌሎች ሴቶችን የሚመለከት ሰው ሴቶች በተሰበሰበችው በቤት የምትሰበሰብ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ፣ ማለትም ዛሬ አምልኮ ብለን በምንጠራው ጊዜ፣ ዝም ማለት አለባቸው ወደሚል ሐሳብ አይመጣም። በአዲስ ኪዳን ውስጥ በሌላ ቦታም እንዲህ ሊሆን እንደሚገባ ወይም እንዲህ ይደረግ እንደ ነበረ የሚያመለክት ምንም ምልክት የለም። **እንዲህ ያለ ነገር ሊኖር ይችላል የሚል ሐሳብ እንኳ አይመጣልንም ነበር።**

ሰው እንዲህ ሊረዳው ግድ ከሆነበት አንድ አጭር ክፍል በቀር። ጉዳዩ በ1 ቆሮንቶስ 14፥34-35 ሰላለው ሰለዚህ ጽሑፍ ነው፦

> ሴቶች በጉባኤዎች ዝም ይበሉ፤ መናገር አልተፈቀደላቸውምና፤ ነገር ግን ሕጉ ደግሞ እንደሚል ይገዙ።
>
> አንድ ነገር ሊማሩ ቢፈልጉ ግን በቤታቸው የገዛ ባሎቻቸውን ይጠይቁ፤ ሴት በጉባኤ ውስጥ መናገሯ ነውር ነውና።

ይህ ቀጥተኛና የማያሻማ የጌታ ትእዛዝ ተደርጎ ሊረዳ ይችላል። ነገር ግን በዚህ ላይ ምክንያታዊ ጥርጣሬዎች አሉ። ከነጻነት ንቅናቄ ወይም ከፌሚኒስት አመለካከት የተነሣ አይደለም፤ ቅዱሳት መጻሕፍት ራሳቸው በሚሰጡት ምክንያት ነው እንጂ።

በምዕራፍ 11፥5 ጳውሎስ ሰለሚጸልዩና ትንቢት ሰለሚናገሩ ሴቶች ይናገራል (ከኢዩኤል 2፥28፤ የሐዋርያት ሥራ 2፥17 ጋር በመሰማማት)። ይህን የሚያደርጉት የት ነው? እንዳንዶች በጉባኤ ውስጥ ይላሉ፤ ሌሎች ደግሞ በምዕራፍ 14 ያሉት እነዚህ ቁጥሮች 34-35 የሚያረጋግጡ እንደሚመሰሉት ከጉባኤው ውጭ ብቻ ይላሉ። በጳውሎስ ዘንድ ግን መጸለይና ትንቢት መናገር **በተለይ** የሚፈጸመው በሰብሰባ ጊዜ ነው። በ14ኛው ምዕራፍ የሚገልጸው እንዲህ ነው። በዚያ ሴቶች መሳተፋቸው ለጳውሎስ የታወቀና የተለመደ ነገር ነው። ይህን በተደጋጋሚ ይገልጻል።

- ቁጥር 5፦ ሁላችሁ በልሳኖች እንድትናገሩ እወዳለሁ፤ ከዚህም ይልቅ ትንቢት እንድትናገሩ!

- ቁጥር 12፦ ጉባኤውን ለማነጽ (ሁላችሁ) እንድትትረፈረፉ ፈልጉ።

- ቁጥር 23፦ እንግዲህ ጉባኤው ሁሉ በአንድ ሰፍራ ቢሰበሰብና ሁሉም በልሳኖች ቢናገሩ …

- ቁጥር 26፦ ወንድሞች ሆይ፣ እንግዲህ ምንድር ነው? እናንተ ስትሰበሰቡ እያንዳንዳችሁ መዝሙር አላችሁ፣ ትምህርት አላችሁ፣ መገለጥ አላችሁ፣ ልሳን አላችሁ፣ ትርጓሜ አላችሁ፤ ሁሉ ለማነጽ ይሁን።

«ወንድሞች» (በጀርመንኛ፦ Brüder፤ ግሪክ፦ adelphoi) ሲል በዚህም እንደ ሌሎች ብዙ ቁጥሮች ወንድሞች **እና** እሳቶች ማለቱ ነው፤ እነዚህን ቁጥሮች በወንዶች ብቻ ልንወሰናቸው አንችልም (ቃሉ በ1 ቆሮንቶስ 27 ጊዜ ይገኛል፤ ከሞላ ጎደል ሁልጊዜም ወንድሞች **እና** እሳቶች ማለት ነው)።

- ቁጥር 31፦ ሁሉ እንዲማሩ ሁሉም እንዲጽናኑ ሁላችሁ አንድ በአንድ ትንቢት ልትናገሩ ትችላላችሁና።

መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል ለሆነለት ክርስቲያን ሁሉ በመጽሐፍ ቅዱስ ጽሑፍ ውስጥ እርስ በርስ መቃረን የማይታሰብ ነው። ሆኖም ቁጥር 34-35 ለአብዛኞቹ አንባቢዎች በጽሑፉ ውስጥ እንደ ባዕድ ነገር ይታያሉ። ይህ በመጀመሪያ ከመጽሐፍ ቅዱስ ትችት ወይም ከተሳሳተ አስተሳሰብ ጋር ምንም ግንኙነት የለውም፤ እዚህ ተቃርኖን በትክክል ከሚያስተውለው ጤናማ አእምሮ ጋር እንጂ።

ይህን ተቃርኖ እንዴት መፍታት እንችላለን? ሴቶች ከሚጸልዩበትና ትንቢት ከሚናገሩበት፣ ሁሉም ደግሞ ይህን እንዲያደርጉ ከሚጠሩበት ከእነዚህ ቁጥሮች አንጻር፣ እንደዚሁም ጳውሎስ የሴቶችን አገልግሎቶች ከሚገልጽበት መንገድ አንጻር፣ እዚህ ለሁሉና ለዘመናት ሁሉ የሚሠራ የዝምታ ትእዛዝ የታሰበ ሊሆን አይችልም። በሌላ አነጋገር፦ ተቃራኒ ያልሆነ ምክንያታዊ ትርጉም የሚሰጥ ሌላ የዚህ ጽሑፍ ማብራሪያ ያስፈልጋል። ብዙዎቹ ተርጓሚዎች ተቃርኖውን ስለ ተገነዘቡ በጣም ብዙ ትርጓሜዎች፣ ወይም ይልቁን የማብራራት ሙከራዎች አሉ። እዚህ ጥቂቶቹን እጠቅሳለሁ፤ ከዚያም ግን ሌላ መፍትሔ አቀርባለሁ።

8.1 ትንቢቶችን መመዘን

በቆሮንቶስ የነበሩ ሴቶች ባሎቻቸውን በቤት እንዲጠይቁ ከተነገራቸው፣ ይህ ጥያቄዎች እንደ ነበሯቸውና ምናልባትም በደንብ እንዳልተማሩ ያሳያል። እውቀት ጎድሏቸው ነበር። ስለዚህ ወይ በቤተ ክርስቲያን ሰብሰባዎች ጊዜ በተደጋጋሚ እያቋረጡ ይጠይቁ ነበር፤ ወይም ጥበብ የሌለባቸውን አስተያየቶች ይሰጡ ነበር፤ ያውም ጳውሎስ እዚህ መገዛት ብሎ ከሚጠራው ተቃራኒ በሆነ መንገድ። በዚህ ይረብሹ ነበር፤ ለስላም አምላክ የማይስማማ ሁከትም ተፈጠረ። ስለዚህ ጉዳዩ አንድ ነገር መናገራቸው ሳይሆን እንዴትና ምን እንደ ተናገሩ ነበር።

በዚያን ጊዜ ባህል ሚስቶች በአደባባይ በመተቸት ባሎቻቸውን ማዋረዳቸው ነውር ስለ ነበረ፣ ሴቶች የባሎቻቸውን ወይም የወንዶችን ሁሉ የትንቢት ቃሎች ከመመዘን (ቁጥር 29) ተገለው ነበር ማለትም ሊሆን ይችላል።

8.2 ቁጥር 34 እና 35 ጥቅስ ናቸው?

ጳውሎስ እዚህ አንዳንድ የቆሮንቶስ ሰዎችን ሊያስተባብላቸው ጠቅሷቸው ሊሆን ይችላል። ያኔ እነዚህ የጳውሎስ ቃላት አይሆኑም። ጳውሎስ በ1 ቆሮንቶስ ውስጥ በተደጋጋሚ ከአንድ ደብዳቤ በነጻ ወይም ቃል በቃል መጥቀሱ በስፊው ተቀባይነት አግኝቷል፤ ይኸውም በሚከተሉት ቦታዎች ነው፡- 6፥12-13፤ 7፥1፤ 8፥1፣ 4፤ 10፥23፤ 15፥12። ጥቅስ ሁሉ ሁልጊዜ እንደ ጥቅስ አይጠቀስም፤ ጥቅስ መሆኑ ከአውዱ ይታወቃል እንጂ። በቆሮንቶስ ለሴቶች እንዲህ ያለ የዝምታ ትእዛዝ የሚጠይቁ ወንዶች እንደ ነበሩ በቃል ወይም በደብዳቤ ተነግሮት ነበር። በዚያን ጊዜ በግሪኮችና በሮማውያን ባህል እንዲህ ያሉ የዝምታ ጥያቄዎች ነበሩ።

በሙሴ ሕግ ውስጥ የዝምታ ትእዛዝም ሆነ የመገዛት ትእዛዝ ስለሌለ ሕጉን መጥቀሱ እንግዳ ነው። ስለ ሴቶች መገዛትና ዝምታ በብሉይ ኪዳን ውስጥ ምንም እናገኝም፤ በፍጥረት ታሪክም ውስጥ አናገኝም። በተለይ ጳውሎስ የሙሴ ሕግ ለክርስቲያኖች ከእንግዲህ የሕይወት ደንብ እንዳልሆነ፣ ይልቁንም የእምልኮን ሥርዓት ለመቅረጽ መለኪያ እንዳልሆነ በግልጽ ያሳያል። ስለዚህ እዚህ የታሰበው እንደዚህ ያሉ ሰዎች የተደገፉበት

የአይሁድ ወይም የግሪክ ወይም የሮም ትርጓሜ ወይም ደንብ ሊሆን ይችላል፤ የእግዚአብሔር ሕግ ወይም የክርስቶስ ሕግ ግን አይደለም። ይህ እዚህ ጥቅስ አለ የሚለውን አመለካከት ይደግፋል።

ጥቅስ ከሆነ ጳውሎስ በቁጥር 36 ለዚህ መሠረት የሌለው ጥያቄ በግልጽ፣ እንዲያውም በቁጣ ምላሽ ይሰጣል። በጀርመንኛና በመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉሞች ውስጥ ይህ እንዲህ ግልጽ ሆኖ አይታይም። ምላሹን እንዲህ ልንገልጸው እንችላለን፦ «ምን?» ወይም «ከንቱ ነገር!» ወይም ሴቶች በጉባኤ ዝም ይበሉ? «በፍጹም!» ይህ የጳውሎስ ጠንካራ ጣልቃ ገብነትና ተቃውሞ ይሆናል።

8.3 ቁጥር 34 እና 35 በኋላ የገቡ ናቸው?

ቁጥሮቹ እንግዳ ይመስላሉ፤ በጳውሎስ ዘንድ በሌላ ቦታ የማይገኝ ይዘትም አላቸው። አሁን ከጥንት የጽሑፍ ምስክሮች እነዚህ ቁጥሮች በገልባጮች የገቡ መሆናቸውን የሚያሳዩ ግልጽ ማሰረጃዎች አሉ።

ውስጣዊ ጥርጣሬዎች ብቻ፣ ማለትም እርስ በርስ የሚቃረኑ ወይም ለመረዳት የሚከብዱ ቃሎች ብቻ ቢኖሩን፣ አሁንም ማብራሪያ መጠበቅ በተገባን ነበር። አሁን ግን ይህን የሚያረጋግጡ የሚመስሉ የጽሑፍ ምስክሮች ግኝቶች አሉ።

የመጀመሪያው ምክንያታዊ ጥርጣሬ የሚነሣው እነዚህ ሁለት ቁጥሮች በብራናዎች ውስጥ በተደጋጋሚ በተለያየ ቦታ መገኘታቸው ነው። አንድ ጊዜ በእኛ ዘንድ ብዙውን ጊዜ በሚገኙበት ቦታ፣ ማለትም ከቁጥር 33 በኋላ። **በሌሎች ግን ከቁጥር 40 በኋላ ይገኛሉ።** በጣም ቀላሉ ማብራሪያ ይህ ነው፦ አንድ ሰው በአንድ ኮዴክስ ዳር ላይ ጻፋቸው። የሚቀጥለው ገልባጭ ይህን የዳር ማስታወሻ ወደ ዋናው ጽሑፍ አስገባው፤ በየትኛው ቦታ እንደሚገባም ራሱ ወሰነ። ቦታው ሁልጊዜ አንድ ቢሆን ኖሮ ምንም ነገር አይታወቅም ነበር።

ይህ የመጀመሪያ ጥርጣሬ ከ4ኛው ክፍለ ዘመን በሆነው አስፈላጊ በሆነው **ኮዴክስ ቫቲካኑስ** (Codex Vaticanus) ውስጥ በተገኘ ግኝት ተረጋግጧል። ይህ ለአዲስ ኪዳን ከሁሉ ይበልጥ አስፈላጊ ከሆኑት ታላላቅ ብራናዎች አንዱ ነው። በዚህ ጽሑፍ ውስጥ እነዚህና እንዳንድ ሌሎች ቁጥሮች በእርግጥ በኋላ እንደ ገቡ ምልክት ተደርጎባቸዋል።

ከ6ኛው ክፍለ ዘመን የሆነው ኮዴክስ ፉልደንሲስ (Codex Fuldensis) ደግሞ ሁለቱንም ንባቦች ይዟል፤ ከእነርሱም ቁጥር 34 እና 35ን **የሌለው** ንባብ እንደ እርማት ይቆጠራል።

ስለዚህ የሁለቱ ኮዴክሶች (ብራናዎች) ሁለቱም ምንጮች እነዚህ ቁጥሮች አልነበሯቸውም!

ያኔ ደግሞ ከጳውሎስ አልመጡም። በጳውሎስ ያልተጻፈ ስለ ሆነ በመንፈስ የተገለጠም አይደለም፤ በቀላሉ ስሕተት ነው። በመልካሙ ዘር መካከል እንደ ተዘራውና እስከ ዛሬ እንደሚያድገው እንደ ክፉው ዘር። የእነዚህ ሁለት ቁጥሮች ውጤቶችን፣ በሴቶች ላይ ያመጡትን፣ እነዚህም ቃላት ምን ያህል እንባ፣ ጠብና መለያየት እንዳመጡ ብንመለከት የዚህን አመለካከት ጥርጣሬ በሚገባ መረዳት እንችላለን።

እነዚህ ቁጥሮች ሲወጡ የ1 ቆሮንቶስ 14 የመጨረሻው ክፍል እንደገና የተያያዘ ይሆናል፤ ግልጽ የሐሳብ ፍሰትም ይኖረዋል።

የዝምታውን ትእዛዝ ቃል በቃል በቁም ነገር የሚወሰዱ ሴቶች አብረው መዘመርም (14፥15)፣ «አሜን» ማለትም (14፥16) ባልተፈቀደላቸው ነበር። ነገር ግን የዝምታው ትእዛዝ እንዲህ በሚረዳበት ቦታም ይህን ያደርጋሉ። ይህ ወጥነት የሌለው ነው፤ በዚህ ትርጓሜ ጳውሎስ ራሱ እንኳ ራሱን እንዴት በተቃረነ እንደ ነበር ያሳያል። በአይሁድ ምኩራብ እንዲህ ሊሆን ይችላል፤ ከሙታን የተነሣው ጌታ በሚሰበሰባቸው ጉባኤዎች ውስጥ ግን አይደለም።

ወንዶች በዚህ የጳውሎስ ቃል የምዕራፉን፣ የመልእክቱንና የአዲስ ኪዳንን አውድ ሳያስቡ ሴቶችን በሚጎዳ መንገድ ይህን ትርጓሜ መርጠው በዚህም ሴቶችን ሁሉ ዝም እንዲሉ ማስገደዳቸው አሳዛኝ ሆኖ አገኘዋለሁ። በዚህ ስብሰባዎችን ብዙ መንፈሳዊ ሀብት፣ ምናልባትም የጌታን ድምፅ ይነጥቃሉ። ምክንያቱም እሳቶችም የእግዚአብሔር መንፈስና የመንፈስ ስጦታዎች አሏቸውና። በእጅግ አስፈላጊው ስብሰባ ውስጥ የክርስቶስ አካል ግማሽ ዝም ማለት አለበት ሊባል ይችላል? ወይስ መንፈስ የሚሠራው በወንዶች በኩል ብቻ ነው?

ሁልጊዜ ቅዱሳት መጻሕፍትን ከቅዱሳት መጻሕፍት ጋር እንዳነጻጽርና እንድን ትርጓሜ የሚደግፉና የሚያረጋግጡ ተመሳሳይ ጽሑፎችን እንድፈልግ ተምሬአለሁ። ለሴቶች የዝምታ ትእዛዝ የያዘ፣ በተዘዋዋሪ እንዳለ የሚገምት ወይም የሚያዝዝ ሌላ ጽሑፍ አለ? የለም።

በአጠቃላይ ያሉት የሴቶችን ተሳትፎ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ የሚያሳዩና የሚያሰገምቱ ቃሎች ብቻ ናቸው። የዝምታው ትእዛዝ አንድ ብቻ ጽሑፍ ነው። ደግሞም ያልተለመደ ነው፤ ስለዚህ ወይ ተገቢ ያልሆነንና ስለዚህ የተከለከለን አነጋገር ያመለክታል፤ ወይም ያልተፈቀደ ተጨማሪ ወይም ጥቅስ ሆኖ ከጳውሎስ አይደለም። ያኔ የሐዋርያ መመሪያ ሳይሆን ፈጽሞ ተቃራኒው ይሆናል።

እንዲህ ባለ ጠባብ ማሰረጃ እሳቶችን በሚጎዳ መንገድ መወሰንና በክርስቲያኖች እጅግ አሰፈላጊ ሰብሰባ ውሰጥ በሕይወታቸው ሁሉ መናገርን መከልከል እንዴት ይታሰባል? በዚያው ጊዜም ይህ ርዕሰ ሲነሣላቸው እጅግ በሰሜትና በቁጣ ምላሽ መሰጠት? ይህን አጥብቀው የሚይዙትን ወንዶች ለአንድ ጊዜ ራሳቸውን በእሳቶች ቦታ እንዲያስቀምጡ በቅንነት ልለምናቸው እችላለሁ? ማለትም እንዲህ ያለ ሰፊ ተጽዕኖ ያለውን፣ ጥብቅና ሊብራራ የማይችል፣ እንዲያውም እርሰ በርሱ የሚቃረን ትእዛዝን ከሁለት ዓረፍተ ነገሮች ብቻ እነደ ጌታ ትእዛዝ መቀበልን? የጌታ ትእዛዛት ሊረዱ የሚችሉ ናቸው እንጂ እንግዳና አጠራጣሪ አይደሉም፤ ለማነጽና ለእኛ መልካም ያገለግላሉ እንጂ እንዱን ፆታ ለማዋረድ አይደሉም።

ይህን ጥያቄ ከማንሣት ልቆጠብ አልችልም፦ **የሔዋን ሴት ልጆች ዝም እንዲሉና አፋቸው እንዲዘጋ ከሁሉ የበለጠ ፍላጎት ያለው ማን ነው? በእትክልቱ ሰፍራ ቀድሞውኑ ሴቲቱን ያጠቃው የጥንቱ እባብ ነው። እግዚአብሔር ግን ከሴቲቱ ጎን ይቆማል፤ ዘሯ የእባቡን ራስ ይቀጠቅጣል።**

በእምልኮ ጊዜ እሳቶች በቃልና በመዝሙር፣ በሰብከት ወይም በሕይወት ምሰክርነት እንዲሳተፉ የሚደግፉ ሰዎች እንዳንድ ጊዜ በፈሚኒዝም ወይም በዓለማዊነት ይከሰሳሉ። ለዚህ እንዲህ ብዬ መመለስ አለብኝ፦ እነዚህ ሁለት ቁጥሮች ሴቶችን ከእደባባይ ሊያገልና በዚህም አድልዎ ሊያደርግ የሚፈልግን ዓለማዊ ሕግ የሚያንጸባርቁ ከሆነ – ይህም በጣም ሊሆን የሚችል ነው – ታዲያ በዚህ ጉዳይ ዓለማዊው ማን ነው?

ሴቶች በማታለል ወደ መጽሐፍ ቅዱስ በገባ በመጀመሪያው ወይም በሁለተኛው ክፍለ ዘመን ዓለማዊ ትእዛዝ ምክንያት ዛሬም በሰብሰባዎች ዝም የሚሉ ከሆነ ይህ አሳዛኝ ቅሌት ነው!

9 እሳቶች እንዲያስተምሩ እገዳ አለ?

ጳውሎስና ኢየሱስ ከሴቶች ጋር የኖሩበትን መንገድ ስንመለከት ሴቶች ማስተማር አይፈቀድላቸውም ወደሚል ሐሳብ አንመጣም ነበር። በአምልኮ ጊዜ ትምህርት ሊያቀርቡ ከሚችሉት (1 ቆሮንቶስ 14፥26)፣ ጵርስቅላ አጵሎስን እንዳስተማረች ከሚያስተምሩት (የሐዋርያት ሥራ 18፥26) ወይም መልካሙን የሚያስተምሩ ሊሆኑ ከሚገባቸው (ቲቶ 2፥3) ወገን ናቸው። እንደ ወንዶች ሁሉ የተማሩትን እነርሱም በተራቸው ሌሎችን በማስተማር ከሚያስተላልፉት ሰዎች ወገን ናቸው (2 ጢሞቴዎስ 2፥2)። የማስተማር የመንፈስ ስጦታም በወንዶች ብቻ የተወሰነ አይደለም (ሮሜ 12፥7)።

ኢየሱስ ሴቶች ልክ እንደ ወንዶች እንዲያስተምሩ ይፈልጋል፦ (ማቴዎስ 28፥19-20) እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ ደቀ መዛሙርት አድርጉ፤ በአብና በወልድ በመንፈስ ቅዱስም ስም አጥምቋቸው፤ **ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ አስተምሯቸው።**

ነገር ግን እንደ የመናገር እገዳው ሁሉ ሴቶች እንዳያስተምሩና እንዳይመሩ ወይም ሥልጣን እንዳይጠቀሙ በትክክል እንዲህ ተደርጎ የሚረዳ **አንድ ብቻ** የቅዱሳት መጻሕፍት ቃል አለ። በእነዚህ ቁጥሮች ውስጥ ጉዳዩ ስለ እምልኮ ብቻ ነው ወይስ የሕይወት መስኮች ሁሉ ይካተታሉ በሚለው ላይ የተለያዩ አመለካከቶች አሉ። በአምልኮ ጊዜ የዝምታ ትእዛዝ ቢኖር ኖሮ በዚህ ረገድ ብዙውን ነገር ግልጽ ባደረገ ነበር፦ መናገር ያልተፈቀደለት በዚያ ማስተማርም አይችልም።

በ1 ጢሞቴዎስ ያለው ይህ ክፍል በትክክል በማናውቀው በኤፌሶን በነበረ ታሪካዊና አሰቸጋሪ ሁኔታ ላይ የተመሠረተ ነው። ያለን ይህ መልእክት ብቻ ነው፤ ማለትም የታሪኩን እንዱን ወገን ብቻ። ካለማወቅ ወይም ከዝምታ መደምደሚያ ከማውጣታችንና እነርሱንም ለዘመናት ሁሉ የሚያሰገድዱ ትእዛዛት አድርገን ከማቅረባችን በፊት ይህን ልናስብበት ይገባል። በዚህ ረገድ መልእክቱ የተጻፈው ለእኛ ሳይሆን ስለ እኛ ነው። ተቀባዮቹ ግን በሁኔታቸው ሁሉንም ተረድተዋል። ከቁጥር 8-15 ያለውን ክፍል በሙሉ መመልከት ያስፈልግ ነበር፤ እኛ ግን በቁጥር 11-14 እንወስናለን። በዚህ ምዕራፍ መጨረሻ የክፍሉ ሁሉ ትርጉሙን የሚያብራራ ትርጉም ይከተላል።

[1 ጢሞቴዎስ 2፥11-14፣ ከጀርመንኛው ኤልበርፌልደር መጽሐፍ ቅዱስ የተተረጎመ]
ሴት በጸጥታ በመገዛት ሁሉ ትማር። ነገር ግን ሴት ታስተምር ዘንድ ወይም በወንድ

> ላይ ልትገዛ አልፈቅድም፤ በጸጥታ ትሁን እንጂ፤ አዳም አስቀድሞ ተሠርቷልና፣ ከዚያም ሔዋን፤ አዳምም አልተታለለም፤ ሴቲቱ ግን ተታልላ በመተላለፍ ወደቀች።

ሴት ልትማር ይገባታል የሚለው ዓረፍተ ነገር በዚህ ክፍል ውስጥ በትእዛዝ መልክ ያለው ብቸኛው ነው፤ ደግሞም አብዮታዊ ነው። ትምህርት ለአብዛኞቹ ሴቶች ተደራሽ አልነበረም፤ ተፈላጊም አልነበረም። ለእነዚህ መመሪያዎች ቁልፉ እዚህ ነው። ሴቲቱ – እዚህ የታሰበችው አንዲት የተወሰነች ሴት («ለአንዲት» ሴት) ወይም የሴቶች ቡድን ብቻ ሊሆን ይችላል – ለመቀበል ዝግጁ ሆና ልትማር ይገባታል። በግማሽ እውቀት ወይም በ1 ጢሞቴዎስ መልእክት ውስጥ በተደጋጋሚ በተጠቀሱት የሐሰት ትምህርቶች በትዕቢተኛ አቋም እንዳታስተምር ወይም ባሏን ላስተምር ብላ እንዳታስብ።

«መግዛት» የሚለው ቃል እዚህ መንፈሳዊ አመራርንም ሆነ የማስተማር ሥልጣንን አያመለክትም። የግሪኩ ቃል በአዲስ ኪዳን ውስጥ አንድ ጊዜ ብቻ ይገኛል፤ በዚያን ጊዜ በነበረው የዕለት ተዕለት ቋንቋም አሉታዊ ትርጉም ነበረው። ጳውሎስ ለሥልጣን ወይም ለመብት የሚጠቀምባቸው ሌሎች ቃላት አሉ። ስለዚህ ለጢሞቴዎስ በተጻፈው መልእክት ውስጥ ከመሰመር መውጣትን፣ አሉታዊና አስፈሪ፣ እንዲያውም ድንበር የሚያልፍ ባሕርይን ይገልጻል። ጳውሎስ ይህንኑ ለወንዶችም ይከለክል ነበር። እዚህ ግን በተጨባጭ የሴቶች ችግር ነበር። **ማስተማርና መግዛት** የተፈለገ ሳይሆን የተሳሳተ ጥምረት ነው፤ በእርሱም ምን ሊታሰብ እንደሚችል እንኳ በትክክል አናውቅም። ምክንያቱም የተነሣው ችግር በትክክል ምን እንደ ነበረ ከእነዚህ ቃላት መልሰን ለማዋቀር መሞከር ብቻ ነው የምንችለው። **የማስተማር ሥልጣን የሚመጣው ጤናማውን ትምህርት ከማስተማር፣ ከማስተማር ሰጦታና ከቤተ ክርስቲያንና ከአመራሯ ሰምምነትና ድጋፍ ነው።**

በበለጠ ትክክለኛነት ሲተረጎም እንዲህ ይላል፦ አሁን ለሴት አልፈቅድም ... በዚህ ይህ ጽሑፍ ሴቲቱ የቤት ሥራዋን ስትሠራ ወደ መልካም ሊለወጥ የሚችልን የአካባቢ ሁኔታ ይመለከታል። እነዚህን እርማቶች ማሳሰብ በተለያዩ ተጨባጭ ሰዎችና በሐሰት ትምህርቶች ላይ የሚናገረው የመልእክቱ ሁሉ ምክንያት ነው (1 ጢሞቴዎስ 1፥3-6፤ 1፥19-20፤ 4፥1-10፤ 5፥13-16፤ 6፥3-10፤ 6፥20-21)።

ጳውሎስ አሁን የአዳምንና የሔዋንን ታሪክ በአጭሩ ያነሣል። እንደ ማነጻጸሪያና እንደ ምሳሌ። የአዳምን ቅድሚያ ለመግለጽ አይደለም። ወይም የሔዋንን፣ በዚህም የሴቶችን ሁሉ የበለጠ ድካም ወይም ለፈተና መጋለጥ ለማስተማር እገዳ ምክንያት አድርጎ ለማቅረብ አይደለም። አዳም መጀመሪያ መፈጠሩ የመሪነት ሚናውን፣ በዚህም ከውድቀት

በፊት የፍጥረት ሥርዓትን አያረጋግጥም፤ ጳውሎስ በቀላሉ የተፈጸመውን ቅደም ተከተል ይገልጻል። በሌላ አነጋገር፦ ጳውሎስ አዳም መጀመሪያ ስለ ተፈጠረ ሴቶች ማስተማር አይፈቀድላቸውም አይልም። «ምክንያቱም» የሚለው ትንሽ ቃል በመጀመሪያው ጽሑፍ ውስጥ አንዳንድ ጊዜ፣ ግን ሁልጊዜ አይደለም፣ የምክንያት መጀመሪያ ነው፤ ይልቁንም በሌሎች ቦታዎችም እንደሚታየው በቀላሉ ከብሉይ ኪዳን የተወሰደ የማነጻጸሪያና የምሳሌ መጀመሪያ ነው።

ጳውሎስ በዚህ አውድ አዳምንና ሔዋንን ለምን እንደሚያነሣ በትክክል የሚያውቁት ተቀባዮቹ ብቻ ነበሩ። ሰፊ መደምደሚያዎችን ሳናወጣ የሚከተሉትን ማብራሪያዎች ሊሆኑ የሚችሉና ሊረዱ የሚችሉ ናቸው ብለን እናስባለን፦

በኤፌሶን ይሰራጩ በነበሩት የግኖስቲክ ትምህርቶች የመጽሐፍ ቅዱስ የፍጥረት ታሪክ ከአረማዊ ነገሮች፣ በተለይም ከግኖሲስ ጋር ተቀላቅሎ ነበር (6፥20)። እነዚህ ትምህርቶች ሔዋንን የመጀመሪያዋና በአዳም ውስጥ ነፍስን እፍ ያለችው የሴት ኃይል አድርገው ያጎሏት ነበር። ምናልባት ቅደም ተከተሉን አጽንኦት የሰጠው ይህ መጠቀስ እንደ እርማት አገልግሏል። የኤፌሶንን የከተማ ሕይወት ይወስን የነበረው የአርጤምስ አምልኮ ከተያያዙት አፈ ታሪኮች፣ ትምህርቶችና ልማዶች ጋር ሚና ሳይጫወት አልቀረም። ለቤተ ክርስቲያኒቱ ይህ አደጋ ነበር። እዚህ ባይጠቀስም በሐዋርያት ሥራ 19 ሕያው ሥዕል እናገኛለን። ጳውሎስ አደጋዎቹን በሚገባ ያውቅ ነበር፤ በኤፌሶን በቂ ረጅም ጊዜ ቆይቶ ነበርና።

ሔዋን የተፈጠረችው ከአዳም በኋላ ብቻ ሳይሆን፣ ሁሉን ከእርሱ ጋር የምትካፈል ጠቃሚ፣ እቻ አጋር እንድትሆን ከአዳምና ለአዳም ነው። እባቡ ወደ እርሷ ሲቀርብ ይህን ሁኔታ ለብቻዋ ልትወጣው የፈለገች ስለምትመስል ትታለላለች። በዚህ የሕልውና አደጋ ይህን ፈተና በአንድነት ለመጋፈጥ ወደ አጋሯ አትዞርም። ስለዚህ በኤፌሶን ያሉ ሴቶች፣ በመጨረሻም ሴቶች ሁሉ፣ አጋሮቻቸውን ችላ ብለው ሊያልፉ አይገባቸውም፤ ይልቁንም ከእነርሱ ጋር በአንድነት ሊሠሩና አስፈላጊ ከሆነም ከእነርሱ ለማሩ ይገባቸዋል።

አዳም ስለ ተከለከለው ፍሬ ትእዛዙን የተቀበለው ሔዋን ከመኖሯ በፊት ነበር። በዚህ ረገድ ሔዋን ከባሏ መሰማት ነበረባት። ሔዋን ምናልባት በበቂ ሁኔታ ስላላዳመጠች ተታልላ ሊሆን ይችላል። ይህ በኤፌሶን ላሉ አንዳንድ ሴቶች እንዲማሩና በወንጌልና በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርት እንዲመሠረቱ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ ነበር። **ከዚያ በኋላ ብቻ ወንዶችንም ጭምር ማስተማር ይችሉ ነበር።** አዳም አልተታለለም፤ ትእዛዙን በቀጥታ ከእግዚአብሔር በራሱ ያውቅ ነበር፤ ሙሉ በሙሉ እያወቀም ኃጢአት ሠራ።

በዘፍጥረት እንዳየነው ኃጢአቱ መሳሳት አልነበረም፤ ዓይኑን ገልጦ፣ ማለትም ሙሉ እውቀትና ፈቃድ ይዞ ኃጢአት መሥራት ነበር እንጂ።

የጳውሎስ መልእክት የሐሰትን ትምህርት ለመዋጋት ያለመ ከሆነ (ከ1፥3 ጀምሮ)፣ 2፥12 ሴቶች የሐሰትን ትምህርት እንዲያስተምሩ እንደ ተሰጠ እገዳ ሳይሆን ሴቶች ትክክለኛውን ትምህርት እንዲያስተምሩ እንደ ተሰጠ እገዳ ለምን ይነበባል?

የሐሰትን ነገር ተገቢ ባልሆነ መንገድ ማስተማር በኤፌሶን የእንዲት ወይም የብዙ ሴቶች ተጨባጭ ችግር ነበር። ግልጽ የሆነው ግን ወንዶችም ይህንኑ እንዲህ ሊያደርጉ እንደማይገባቸው ነው። እውነትን የተማሩ ሁሉ ሌሎችን በአገልጋይነት መንፈስ ሊያስተምሩ ይገባቸዋል።

የ1 ጢሞቴዎስ 2፥8-15 ማብራሪያ ያለው ትርጉም ይከተላል። ይህን አስቸጋሪ ጽሑፍ በአጭሩ እንዲህ እገልጸው ነበር፦

ውድ ጢሞቴዎስ ሆይ፣ በኤፌሶን ከእንዳንድ ወንዶችና ከእንዳንድ ሴቶች፣ ከሐሰት ትምህርቶቻቸውም ጋር ያሉትን ችግሮች ለመቆጣጠር የሚከተለው መሆን አለበት፦ ወንዶቹ መጸለይ ይጀምሩ። በሚገናኙበት ቦታ ሁሉ። በአደባባይም ጭምር። ስለ አፈ ታሪኮችና ስለ ሐሰት ትምህርቶች ከመከራከር ይልቅ። ቁጣና ጠብ ጸሎትን ያግዳሉ። በእንድነት መጸለይ ወደ ጸጥታና ሰላም ወዳለበት ሕይወትና አብሮነት ይመራል። ከጠብና ከዓመፅ ንጹሕ በሆኑ፣ ወደ ላይ በተነሡ፣ በተከፈቱና በሚቀበሉ እጆች አዳኝ እምላካችንን በእንድነት ያምልኩ፤ ለሰዎችም ሁሉ በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት ይማልዱ።

በእርግጥ ሴቶችም ልክ እንደ ወንዶች ይጸልዩ። በዚህ ጊዜ ሴቶቹ፣ በተለይ ሀብታሞቹን ሴቶች ማለቴ ነው፣ በሚገለጡበትና በሚታዩበት ቦታ ሁሉ ትሑት ሆነው መታየታቸው አስፈላጊ ነው። እርስ በርስ ለመበላለጥ የወንዶችንም የሴቶችንም ትኩረት ወደ እነርሱ የሚስበው ጌጣቸው ብዙ ወጪ የሚጠይቅና ዓይን የሚስብ የፀጉር አሠራር ወይም የወርቅና የዕንቁ ጌጥ ወይም ውድና ያልተለመደ ልብስ አይሁን። መሲሑን የሚከተሉ ሴቶች እንዲህ ራሳቸውን ማሳየት ወይም በዚህ መንገድ ተጽዕኖና በበላይነት መቆጣጠር አያስፈልጋቸውም። ከዚህ የበለጠ ዋጋ ያለው፣ እንዲያውም በሰዎች ሁሉ የሚከበር ጌጥና ተጽዕኖ አለ፦ መልካም ሥራ።

ሴት የወንጌል እውነት ምን እንደ ሆነ ትማር። ለመማር ፈቃደኛ፣ በትኩረትና በጉጉት። በገዛ ቤቷ። በተለይ ከእነዚህ ሴቶች ለእንዳንዶቹ እነዚህን ሁሉ የሐሰት አፈ ታሪኮችና ትምህርቶች

እንዲያስራጩ አሁን አልፈቅድም። በባሎቻቸው ላይ ራሳቸውን ከፍ አያድርጉ፤ በትዕቢትም በበላይነት አይቆጣጠሯቸው፤ አያስተምሯቸው። ባሎቻቸው ወይም የቤተ ክርስቲያን ወንዶች ጤናማውን ትምህርት ሲያብራሩላቸው ያዳምጡ። እውቀት ስለሚጎድላቸውና ይህ አለማወቅ በቤቶች ውስጥ አፈ ታሪኮችን ሲያስራጩ ታላቅ ጉዳት ስለሚያደርስ ይህ ያስፈልጋቸዋልና።

የአዳምና የሔዋን አፈጣጠር ለዚህ በትክክል የሚሰማማ ምሳሌ ነው። አዳም መጀመሪያ ተፈጠረ፤ ሔዋንን ሊያስተምር የሚገባውም እርሱ ነበር። እርሱ አልተታለለም። ሔዋን ግን ተታለለች፤ ተሳሳተችም። በፈተናው ጊዜ ወደ አጋሯ አልዞረችም። ሴቶቹ በፈቃደኝነት ካልተማሩ እንደ ሔዋን ይታለላሉ፤ ለሌሎችም ወጥመድ ይሆናሉ። በኤፌሶን ያሉ አንዳንድ ሴቶች ከባሎቻቸው ካልተማሩ እንዲሁ ይሆናል። ከተማሩ በኋላ ብቻ ሌሎችን፣ ወንዶችንም ጭምር፣ ሊያስተምሩ ይፈቀድላቸዋል።

እነዚህ ሴቶችም በወሊድ ጊዜ እንደሚጠበቁ ይወቁ። የሔዋን መሳሳት ቢኖርም የወሊድ ታላላቅ አደጋዎችም ቢኖሩም። የሚያድነው አዳኛችን እግዚአብሔር ብቻ ነው እንጂ በሰዎች የተሠራችው የኤፌሶን ጠባቂ አምላክ አርጤምስ አይደለችም። ስለዚህ በእምነት፣ በፍቅርና በቅድስና ላይ ያተኩሩ። እንደ አዳምና ሔዋን አንድ ሥጋ እንደ ሆኑ ባልና ሚስት በአንድነት። ሴቶቹ ልጆች ለመውለድ አይፍሩ። ማንም እንዳያገቡ ሊከለክላቸው አይገባም። ወንዶቹ የየታ ፍላጎታቸውን ይግቱ፤ በጣም ብዙ እርግዝና ለሚሰቶቻቸው አደጋ እንደ ሆነም ያስቡ።

10 የአማኞች ሁሉ ክህነት

በገነት አትክልት ውስጥ አዳምና ሔዋን ከውድቀት በፊት በንጽሕና ሳሉ የሚገዙ ነገሥታት፣ በእግዚአብሔርም ፊት የሚኖሩ ካህናት ናቸው። ከእርሱ ጋርና ለእርሱ። ማረስና መጠበቅ በኋላ ለካህናት አገልግሎት የዋሉ ቃላት ናቸው (ዘፍጥረት 2፥15)።

በዔደን ያለው የገነት አትክልት በቤተ መቅደሱ ውስጥ ያለው የቅድስተ ቅዱሳን ምሳሌ ነው። አዲሱና የተሻለው ዔደን፣ ማለትም አዲሲቱ ምድር፣ ዓለም አቀፍ፣ ምድርን ሁሉ የሚሸፍን ቅድስተ ቅዱሳን ትሆናለች። ምድር ሁሉ የገነት አትክልት ትሆናለች። ስለዚህ የአዲሱ ፍጥረት ምሳሌ የሆነችው አዲሲቱ ኢየሩሳሌም የግዙፍ ኩብ ቅርጽ አላት (ራእይ 21)። ይህ በቤተ መቅደሱ ውስጥ ካለው የቅድስተ ቅዱሳን ቅርጽ ጋር አንድ ነው። አዲሲቱ ምድር በሴቶችና በወንዶች፣ በነገሥታትና በንግሥቶች፣ በካህናትና በሴት ካህናት የተሞላች ናት።

በዚያ በወንድና በሴት ግንኙነት ውስጥ ተዋረድ ይኖራል? አንዳንዶች አዲስ ፍጥረት ስለ ሆነ አይኖርም ይላሉ። ተዋረድ የሚሠራው ለአሮጌውና ለወደቀው ፍጥረት ብቻ ነው ይላሉ። ነገር ግን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አዲሱ ፍጥረት አስቀድሞ ጀምሯል። በዚያ ይህ የሚመጣው ዘመን አሁንም እርስ በርስ በምንኖርበት መንገድ ይታያል። ታዲያ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እግዚአብሔር ያልፈለገው ተዋረድ ለምን አሁንም ይኖራል? **በኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚቆጠረው እርስ በርስ በፈቃድ መገዛት ብቻ ነው።**

የተሐድሶ እንቅስቃሴ ይህን የአማኞች ሁሉ ክህነት እውነት እንደገና ወደ ብርሃን አመጣው። በአብያተ ክርስቲያናት ተግባር ውስጥ ግን ይህ አልታየም፤ ወይም እምብዛም አልታየም። ማንም፣ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንም እንኳ፣ የአማኞችን ሁሉ ክህነት አይጠራጠርም። ጥያቄው ይህ እውነት ለቤተ ክርስቲያን ሕይወት በተግባር ምን ማለት ነው የሚለው ነው። እያንዳንዱ አማኝ፣ ሴትም ወንድም፣ ካህን መሆኑ ብቻ ሁለቱም ፆታዎች በእምልኮ ጊዜ እኩል ሚና ወይም አገልግሎት ሊኖራቸው እንደሚችል በቂ ምክንያት ሊሆን በተገባ ነበር። ነገሩ ግን እንዲህ አይደለም። የአማኞች ሁሉ ክህነት በእንድ በኩል በግል ይኖራል። ጸሎትና ከእግዚአብሔር ጋር ያለ ኅብረት የግል፣ የእያንዳንዱ በረከት ነው። የክህነትና ከእርሱ ጋር የተያያዘው የመሥዋዕት አገልግሎት እርእያ የመጣው ካህኑ አምልኮውን ከሚመራበትና መሥዋዕቱን ከሚያቀርብበት ከብሉይ ኪዳን ነው። **ስለዚህ ስለ አማኞች ሁሉ ክህነት**

ሰናሰብ በአንድነት እንደ አምላኪዎች ወደ ሰማያዊው መቅደስ የሚገቡትን የአማኞችን መሰብሰብም ማሰብ ተገቢ ነው። በአንድነትም በጌታ ማዕድ፣ በመንፈሳዊው መሠዊያ፣ መንፈሳዊ የምሰጋና መሥዋዕቶችን ያቀርባሉ። በዚያ የፆታ ልዩነቶች ሊኖሩ ይችላሉ ወይም ይፈቀዳሉ? **የእግዚአብሔር ቃል በአዲሱ ኪዳን ውሰጥ እነዚህን ልዩነቶች አያደርግም። እንግዲያውሰ እኛም ልናደርጋቸው አይገባም።**

በአሮጌው ኪዳን ካህናት የነበሩት ወንዶች ብቻ ነበሩ። ነገር ግን ወንድ ሁሉ ካህን ወይም ሌዋዊ መሆን አይችልም ነበር። ሰው ሌዋዊ ሆኖ መወለድ ነበረበት፤ ካህን ለመሆን ደግሞ ከአሮን ቤተሰብ መሆን ነበረበት። ከዚህም በላይ በአምልኮ ሥርዓት ንጹሕ መሆንና የአካል ጉድለት የሌለበት መሆን ነበረበት።

በነገራችን ላይ የካህኑ ሥራ እንደ ሥጋ ቆራጭ ሥራ በኃይል የሚሠራና እድካሚ ነበር። በመካከለኛው ምሥራቅ ሙቀት እንሰሳትን መበለት ላብ የሚያሰወጣ ሥራ ነበር፤ ይህም በእማካይ ከሴቶች ይበልጥ ብርቱ በሆኑት በወንዶች ቢሠራ የተሻለ ነበር። እንዲህ ያለው የአምልኮ የክህነት ሥራ ዛሬ የለም።

እንደዚሁም የተለየ (የወንድ) የሌዋውያን ክህነት መፈጠሩ ራሱ የእሰራኤል ውድቀት ምልክት መሆኑን ልናሰተውል ይገባል፤ ምክንያቱም የተፈጠረው ሕዝቡ በወርቁ ጥጃ ምክንያት ወደ ጣዖት አምልኮ ከተሳሳተ በኋላ ነው (ዘጸአት 32)፤ በዚያ ላይ ያመፁት ሌዋውያን ብቻ ነበሩ (ቁጥር 26-29)። **እግዚአብሔር ለሕዝቡ የነበረው የመጀመሪያ ዓላማ ሁሉም «የካህናት መንግሥት» እንዲሆኑ ነበር (ዘጸአት 19፥6)፤ ይህም ራእይ አሁን በክርሰቶሰ ውሰጥና በክርሰቶሰ በኩል እየተፈጸመ ነው (ራእይ 1፥6፤ ዕብራውያን 13፥15)። የእግዚአብሔር ግብ ተፈጽሟል፦ ሴቶችና ወንዶች አሁን የእግዚአብሔር ካህናት ናቸው።**

ሕይወታችን፣ የወንዶች ብቻ ሳይሆን የወንዶችና የሴቶች ሕይወት፣ ለእግዚአብሔር ሕያው መሥዋዕት ሊሆን ይገባል – ሕይወት ሁሉ የክህነት አገልግሎት ነው (ሮሜ 12፥1-2)።

11 እሳቶች የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች መሆን ይችላሉ?

ለእሳቶች አጠቃላይ የዝምታ ትእዛዝና አጠቃላይ የማስተማር እገዳ ከሌለ ታዲያ ሴት የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች መሆን ይችላሉ?

አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ይፋዊ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች አሏቸው፤ እያንዳንዱ የቤተ ክርስቲያን አባልም እንዲህ ያለው ማን እንደ ሆነ ያውቃል። ስለ ሽማግሌዎች አገልግሎት ብቻ የሚናገሩ አብያተ ክርስቲያናትም አሉ፤ ተግባራቸው ምንን እንደሚያካትት ሲታይ ይህ በመሠረቱ ልዩነት እያመጣም፦ ማስተማር፣ መንጋውን መጠበቅና መምራት፣ እንክብካቤ፣ ቁጥጥር፣ የነፍስ እረኝነት።

እያንዳንዱ ሰው ፈጽሞ ተገልሎ ካልኖረ በቀር የዘመኑ ልጅ ነው። ዘመናት ይለወጣሉ፤ አንዳንድ ጊዜ ወደ መልካም። በዚህ ምን ማለት እፈልጋለሁ? የአዲስ ኪዳን መልእክቶች የተጻፉት ፓትሪያርኪ የጎብረተሰቡ መሠረታዊ ሥርዓት በነበረበት ዘመን ነው ማለቴ ነው። ሴት ከወንድ ያነሰ ችሎታና ያነሰ ዋጋ እንዳላት ይታሰብ ነበር፤ ስለዚህ በአደባባይ አትገኝም ነበር። ሴቶች የመምረጥ መብት አልነበራቸውም። በትንሹም ይሁን በትልቁ ይህ አድልዎ በትክክል በውድቀት ምክንያት የመጣው ነው።

አይተናል፤ **ኢየሱስና ጳውሎስ ከዘመኑ መንፈስ ጋር አልተመሳሰሉም፤ ይልቁንም ለሴቶች እንደ የእግዚአብሔርን መልክ ተሸካሚዎች ያላቸውን ክብር ሰጡ።** ቢሆንም፣ እስከምናውቀው ድረስ፣ ሐዋርያትና የሥራ ባልደረቦቻቸው የሾሙት ምናልባት ወንድ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎችን ብቻ ነው። ይህ በጣም ሊረዳ የሚችል ነው። **ባለው ነገር፣ ሰዎች በባህላቸው በሚኖሩበት ቦታ መጀመር ነበረባቸው እንጂ ሰዎቹ እንዲሆኑ በሚፈልጉት ቦታ አልነበረም።** ይህ ግን ሁልጊዜ እንዲሁ መቅረት አለበት ወይም ይገባዋል ማለት አይደለም። የቆሮንቶሷ ፌቤን (ሮሜ 16፥1) በጳውሎስ ዘመን እንኳ የሚቻል የነበረ እንድ ልዩ ሁኔታ ብቻ ናት። እመራር በራሱ የወንዶች ጉዳይ አይደለም። ሴቶች የተሻሉ መሪዎች እንደ ሆኑ የሚያሳዩ ሰፊ ጥናቶችም አሉ። ይህን መመዘን አልችልም፤ ነገር ግን በሴቶች ላይ ምንም ዓይነት የእእምሮ ወይም የእውቀት ገደብ እንደሌለ በመሠረቱ ግልጽ ያደርጋል።

ታዲያ አዲስ ኪዳን ምን ይላል? በዚህ ጥያቄ ላይ በ1 ጢሞቴዎስ 3፥1 ውስጥ ከሞላ ጎደል የማይስተዋል እንድ አስፈላጊ ፍንጭ አለ፦

ቃሉ የታመነ ነው፦ ማንም ሰው የበላይ ተመልካችነትን አገልግሎት ቢፈልግ መልካም ሥራን ይመኛል።

ይህ ቁጥር የሚመጣው ስለ አንዲት ሴት የሐሰት ማስተማርና መግዛት ከሚናገረው ክፍል በቀጥታ በኋላ ነው። **ይህ ቁጥር አዲስ ክፍል አይጀምርም፤ የ2፥8-15 መደምደሚያ ነው እንጂ።** ክፍሎች፣ የቁጥር ምልክቶችና ርዕሶች በመጀመሪያዎቹ ጽሑፎች ውስጥ አልነበሩም። የምዕራፍ 3 ቁጥር 1 በ2፥11-15 ያለችውን ሴት ወይም ያሉትን ሴቶች ያመለክታል። አንድ ወንድ እንዲህ ያለውን አገልግሎት ቢፈልግ አይልም። አንዲት ሴት ወይም ሴቶች እንዲህ ያለውን አገልግሎት ቢፈልጉ ማለትም ሊሆን ይችላል። **«ማንም ሰው» የሚለው ቃል ገለልተኛ ነው፤ የወንድም የሴትም አይደለም።**

ጳውሎስ ሴቶች ሌሎችን ከማስተማራቸው በፊት ራሳቸው መጀመሪያ እንዲማሩ ፈለገ። ከተማሩም በኋላ የማስተማር ሥልጣንን በትዕቢት እንዳይነጥቁ። ከዚያም ወደዚህ የበላይ ተመልካችነት ወይም የሽማግሌነት አገልግሎት ሊገቡ ወይም ሊጠሩ ይችሉ ነበር። አስፈላጊው ብስለትና ብቃት ሲኖራቸው ይህ አገልግሎት ለእነርሱ ክፍት ነበር (ወንዶች በሌሉበት ጊዜ ብቻ አይደለም)። ጳውሎስ እዚህ ለሴቶች በሩን ይከፍታል፤ እንደዚህ ያሉ ሴቶችንም ከረጅም ጊዜ ጀምሮ እንደ ሴት የሥራ ባልደረቦቹ ያውቅ ነበር።

ከዚያም አስፈላጊዎቹ ብቃቶች ይከተላሉ። ከእነርሱ በእርግጥ ወንዶችም ይህን አገልግሎት ሊያከናውኑ እንደሚገባቸው መረዳት ይቻላል። ወንዶቹ እንዲት ሚስት ብቻ ሊኖራቸው ይገባል። ሴት የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌ ለመሆን ለሚፈልጉ ሴቶችም ይኸው ይሠራ ነበር። **ተውላጠ ስሞቹ ከዝርዝሩ መጀመሪያ ጀምሮ ገለልተኞች ናቸው። «የእንዲት ሚስት ባል» በዚያን ጊዜ የጋብቻ ታማኝነትን፣ እንድ ሚስት ብቻ ማግባትንም የሚገልጽ አባባል ነበር እንጂ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች መሆን የሚፈቀድላቸው ወንዶች ብቻ ናቸው የሚል መስፈርት አልነበረም።**

በዚያን ዘመን ወንዶች እንደ pater familias (የቤት አባወራ) ቤቱን ይመሩ ነበር። በዚህ ጎበዝ መሆን ከብቃቶቹ አንዱ ነበር፤ ይህም እንዲሁ ለሴቶችም ሊሠራ ይችል ነበር (1 ጢሞቴዎስ 5፥14 – ቤትን ማስተዳደር)። ጳውሎስ በመልእክቶቹ ውስጥ እነዚህን ባሕርያት ሁሉ ከሴቶችም ይጠይቃል። እነዚህ ብቃቶችም ሆኑ የበላይ ተመልካችነት አገልግሎት ራሱ የወንዶች ብቻ ጉዳይ አይደሉም።

ሴቶችም ይህን መልካም ሥራ ሊመኙ ይፈቀድላቸዋል!

ስለ ዲያቆን አገልግሎት ያለው ክርክር አነስተኛ ነው፡- ቁጥር 11 ሴቶችም ሴት ዲያቆናት ሊሆኑ እንደሚገባቸው ያሳያል።

ሴቶችን ከቤተ ክርስቲያን አመራር ማግለል ራስን መጉዳት ማለት ነው (ኤፌሶን 5፥29)። እንደሚያሳዝን ሆኖ እኅቶችን ከአመራር ክበቦችና ከ«የወንድሞች ስብሰባዎች» ማግለል ብዙ ጊዜ ብቃት የሌላቸው ወይም አነስተኛ ብቃት ያላቸው ወንዶች ወደ አብያተ ክርስቲያናት አመራር እንዲመጡ አድርጓል። በዚህ የደረሰው ጉዳት እዚህ መገለጽ አያስፈልገውም።

መንፈስ ቅዱስ ለወንዶችና ለሴቶች የአመራርና የመምራት ስጦታ ይሰጣል (1 ቆሮንቶስ 12፥28፤ ሮሜ 12፥8)። እንደዚህ ያሉ ሴቶችን መፈለግ፣ ማበረታታትና ወደ እንደዚህ ያሉ አገልግሎቶች መጋበዝ እንጀምር። የመጀመሪያው ቀላል እርምጃ የአመራር ስብሰባዎችን ከወንድ መሪዎቹ ሚስቶች ጋር በእንድነት ማካሄድ ሊሆን ይችላል።

ጴጥሮስና ጳውሎስ የቤተ ክርስቲያን አመራር ለወንዶች ብቻ የተተወ ነው የሚል አመለካከት ቢኖራቸው ኖሮ፣ ስለ አመራር ስጦታዎች የሚሰጡት ትምህርት ይህን ገደብ በግልጽ ሳያሳዩ ለወንዶችም ለሴቶችም የሚቀርበው ለምንድር ነው? ስለ መንፈሳዊ ስጦታዎች የተሰጡት ትምህርቶች በአዲሱ ኪዳን ውስጥ የቤተ ክርስቲያንን አመራር በተመለከተ በወንዶችና በሴቶች መካከል ምንም ልዩነት እንደሌለ ያሳያሉ።

ኢየሱስ አሥራ ሁለት ሐዋርያትን የአዲሱ እንቅስቃሴው መሥራች ሐዋርያት አድርጎ መምረጡም ይህን አይቃረንም። አዎን፣ ሁሉም አይሁዳውያን፣ ነጻ ሰዎችና ወንዶች ነበሩ። **ነገር ግን የሾማቸው አዲሱ ኪዳን ከመመረቁ በፊት በሽግግር ዘመን ነበር። ከአሥራ ሁለቱ የእስራኤል አባቶች ጋር በሚመሳሰል መንገድ የኢየሱስ ተከታዮች ሆነው የእግዚአብሔርን ሕዝብ መታደስ ያመለክቱ ነበር።**

ከበዓለ ሃምሳ በኋላ፣ በመንፈስ ዘመን፣ ተከታዮቹ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አሕዛብ ወይም ባሪያዎች ሊሆኑ እንደሚችሉ የሚከራከር የለም። አሥራ ሁለቱ አይሁዳውያንና ነጻ ሰዎች መሆናቸው በእንደዚህ ያሉ መሪዎች ላይ መከራከሪያ አይሆንም። እንደዚሁም የአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ወንድነት በኋላ የሚመጡ መሪዎች ሴቶች ሊሆኑ ይችላሉ በሚለው ላይ መከራከሪያ አይሆንም።

ሴቶች በአመራር አገልግሎት ውስጥ ምንም ቦታ እንደሌላቸው ለሐዋርያት አስፈላጊ ቢሆን ኖሮ ይህን በተናገሩ ነበር። ነገር ግን ሴቶችን ማግለል በየትም ቦታ በፍንጭ እንኳ

አልተጠቀሰም።

በመጨረሻ ይህ ሁሉ ሁሉንም አንድ ዓይነት ማድረግና በፍጥረት የተሰጡትን የወንድና የሴት ልዩነቶች መሻር ነው ስለሚለው ተቃውሞ። ይህን በግልጽ እቃወማለሁ፤ ምክንያቱም ለአዳም ከጎኑ የተሰጠው ሁለተኛ አዳም ሳይሆን ሔዋን ናትና። አዳም የሌለው ሔዋን አላት። በአንድነት ያለ ተዋረዳዊ ወይም የቦታ የበታችነትና የበላይነት እርሰ በርሰ ይሟላሉ።

የወንድና የሴት ልዩነቶች ግልጽ ናቸው፤ ችላ ሊባሉም አይችሉም። «ኢጋሊቴሪያን» የሚለው ቃል፣ ማለትም የወንድና የሴት እኩልነት፣ በዚህ ውይይት ብዙም አይጠቅምም። እዚህ ጉዳዩ ወንድ መሆንን ከሴት መሆን የሚለየው ምን እንደ ሆነና በተቃራኒውም አይደለም፤ ይልቁንም የሴትን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለ ሥራ የሚገድብ፣ እንዲያውም የሚያግድ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውጭ የሆነ የደረጃ ልዩነትን ማሰወገድ ነው። **የሴቶችን ሥራ ማጥበብ በመጨረሻ መንፈስ ቅዱስን መቃወም ማለት ነው።**

12 የራስ መሸፈኛ – ዛሬም?

የራስ መሸፈኛ የሚባለው በአዲስ ኪዳን ውስጥ የሚገኘው በ1 ቆሮንቶስ 11፥2-16 ብቻ ነው። ይህ በቆሮንቶስ አከራካሪ ርዕስ እንደ ነበረ ግልጽ ነው። እዚህም በመልእክቱ ተቀባዮች ዘንድ የነበረውን ዳራ አናውቅም። የቆሮንቶስ ሰዎች ጳውሎስ ስለዚህ የጻፈውን እያንዳንዱን ዓረፍተ ነገር ተረድተውታል። የእኔ የማብራራት ሙከራ ከብዙዎቹ አንዱ ነው። ለእኛ አሰቸጋሪ ጽሑፍ ሆኖ ይቀራል። ይህን ለመረዳት፣ ውድ እኅቴ ሆይ፣ ራስሽን የምትሸፍኚ ከሆነ ምክንያቱን ከዚህ ክፍል ለራስሽ አንድ ጊዜ ግልጽ እንድታደርጊ እለምንሻለሁ። **ራስሽን የምትሸፍኚው ለምን፣ የትና መቼ ነው (ይህ አንቺን የሚመለከት ከሆነ)?**

እዚህ ጉዳዩ ለእኛ ሳይሆን ስለ እኛ የተጻፈውን ይህን የጳውሎስ ጽሑፍ በሥራ ላይ ማዋልና ለሚከተለው ጥያቄ መልስ መስጠት ነው፦ ዛሬ ያስገድዳል? ካስገደደስ እንዴት?

ይህ ክፍል ብዙ ጊዜ እንዲህ ይብራራል፦ ወንድ ወይም ባል የሴት ራስ ነው፤ በፍጥረት የተሰጠ የመሪነት ሚናም አለው። ሴት ወይም ሚስት ይህን በእደባባይ ስትጸልይና ትንቢት ስትናገር በራሷ ላይ አንድ ነገር፣ የራስ መሸፈኛ (ዛሬ፦ ሻሽ፣ ባርኔጣ፣ መጋረጃ ወዘተ) በማድረግ ትገልጸዋለች። ለመሸፈኛ የታሰበው ምን ዓይነት ልብስ እንደ ሆነ ግልጽ አይደለም። ምናልባት የላይኛው ልብስ ረጅም ጫፍ ሲያስፈልግ በራስ ዙሪያና በራስ ላይ ይጣል ነበር።

የመጀመሪያው ጥያቄ መሸፈን የሚጠየቀው የት ነው የሚለው ነው፦ በእምልኮ ጊዜ ወይስ ከእምልኮ ውጭ? ጉዳዩ እኅቶች **የት** እንደሚጸልዩና ትንቢት እንደሚናገሩ ነው። በቀደመው ምዕራፍ (ምዕራፍ 8) ይህ እምልኮን፣ ማለትም ወንዶችና ሴቶች በእኩልነት የሚጸልዩበትንና ትንቢት የሚናገሩበትን ቦታ ማመልከት እንዳለበት ተናግሬአለሁ።

ብዙውን ጊዜ ጳውሎስ ሴቶችን እንዲሸፈኑ የሚያሳስበው እነርሱ ወይም እንዳንዶቻቸው ከእንግዲህ ስላልፈለጉ እንደ ሆነ ይታሰባል። ሊሆን ይችላል። እኔ ግን በቁጥር 10 ምክንያት ይልቁንም በተቃራኒው እየዋለሁ፦ **ሴቶች የራስ መሸፈኛቸውን እንዲያወልቁ የሚጠይቁ ወንዶች ነበሩ።** ወይ እንደ አዲስ ክርስቲያናዊ ነጻነት፣ ወይም ከሥነ ምግባር ውጭ በሆነ ዓለማ፣ ማለትም የቤተ ክርስቲያኒቱን ሴቶችና ፀጉራቸውን በሌላ ጊዜ በማይቻል ወይም እምብዛም በማይቻል መንገድ ለማየት። **ስለዚህ ጳውሎስ ሴቶችን**

ያበረታታል፤ ለሴቶች ሁሉ ራሳቸውን የመሸፈን መብት ይሰጣል (ቁጥር 10)። ይሁን እንጂ ይህን ማን ምን ጠየቀ የሚለውን ጥያቄ መመለስ ግድ አስፈላጊ አይደለም።

ለዚህም በዚያን ጊዜ በግሪኳ ቆሮንቶስና በሮም ግዛት የራስ መሸፈኛ ምን ሚና እንደ ነበረው ማወቅ ይገባል። ያገቡ ሴቶች በአምልኮ ጊዜ ብቻ ሳይሆን በአደባባይ ሁልጊዜ የራስ መሸፈኛ ያደርጉ ነበር። ለሌሎች ወንዶች የማትገኝ ያገባች ሴት እንደ መሆኗ ይህ የክብሯ አካል ነበር። የራስ መሸፈኛ ከማያደርጉት ከሴተኛ አዳሪዎችና ከሴት ባሪያዎች በተቃራኒ። ለኋለኞቹ የተከለከለ ነበር። መሸፈኛ፣ ምናልባትም እንደ መጋረጃ ያለ መደረቢያ፣ በአንድ በኩል መጠበቂያ በሌላ በኩል ለባል የታማኝነት ምልክት ነበር። በዚህ መሸፈኛ የሚገለጠው የኅብረተሰብ ክብር ነበር። **ከራስ መሸፈኛ እንዳር የመገዛት ጥያቄ ቦታ አልነበረውም። በዚያ ጥንታዊ ባህል ሴቶች ለማንኛውም የሚገዙ ነበሩ። የራስ መሸፈኛ የመገዛት ምልክት ሳይሆን የመተሳሰር፣ ማለትም ከባሏ ጋር የመቆራኘቷ ምልክት ነበር። መገዛት የዚህ የቆሮንቶስ ጽሑፍ ርዕሰ አይደለም።** በቆሮንቶስና በዚያን ጊዜ በሁሉም ቦታ ማለት ይቻላል መልካም የኅብረተሰብ ልማድ የነበረው ዛሬም በእስላማዊ አገሮች አለ፤ በምዕራቡ ዓለም በእኛ ዘንድ ግን ከእንግዲህ የለም። እንደ የራስ መሸፈኛ ያሉ ምልክቶች ትርጉም የሚሰጡት ኅብረተሰቡና ባህሉ ምን ማለት እንደ ሆኑ በሚያውቁበት ቦታ ብቻ ነው።

ጳውሎስ በቁጥር 10 የራስ መሸፈኛን ርዕሰ ለመፍታት ግልጽ ቃል ይሰጣል – **ልብ በሉ፤ በመጀመሪያው ጽሑፍ ውስጥ በራስ ላይ የሥልጣን ወይም የኃይል ምልክት ስለ ማድረግ ምንም የለም** (ማለትም የራስ መሸፈኛ)። በትክክል ሲተረጎም እንዲህ ይላል፦

ስለዚህ ሴት በመላእክት ምክንያት በራሷ ላይ ሥልጣን ይኑራት።

ይህ ቁጥር ምናልባት ከእንግዲህ የራስ መሸፈኛ እያስፈልግም የሚል ጥያቄ ቀርቦ እንደ ነበረ ያሳያል፤ ምክንያቱም ጳውሎስ አሁን እንዲህ ይላል፦ ሴት የራስ መሸፈኛ ታደርግ እንደ ሆነ ራሷ ልትወስን ትችላለች። ያውም የቤተ ክርስቲያኒቱ ሴቶች ሁሉ። ወደ እምነት የመጡት ያላገቡት፣ ነጻ የወጡት፣ ሴት ባሪያዎችና ሴተኛ አዳሪዎችም ጭምር። ጳውሎስ ለእያንዳንዷ ሴት በቤተ ክርስቲያን ወይም በአምልኮ ጊዜ ራሷን የመሸፈን ክብር ይሰጣታል። አንድ ቀን በመላእክት ላይ ለመፍረድ የተገባት (1 ቆሮንቶስ 6፥3) በእርግጥ ይህን ጉዳይ ራሷ ልትወስን ትችላለች።

በዚህ ጳውሎስ በ21ኛው ክፍለ ዘመን ይህ ጽሑፍ ሲነበብ የምናነሣውን ጥያቄም ይመልሳል፦ እያንዳንዱ ሴት ራሷን መሸፈን ለእርሷ ተገቢ እንደ ሆነ ራሷ ትወስናለች። ባሏ ወይም የቤተ ክርስቲያን አመራር ወንዶች አይደሉም። ዛሬ በአምልኮ ጊዜ የራስ መሸፈኛ ለውጭ ሰዎች ይልቁንም ግራ መጋባትን ያመጣል። ይህ በቆሮንቶስ ካመጣው ነገር ፈጽሞ ተቃራኒ ይሆናል። ዛሬ የራስ መሸፈኛ በቃሉ ሙሉ ትርጉም ጊዜው ያለፈበት ነገር ነው።

ከባህላዊና ከዘመናዊ ማሰተካከያዎች በተቃራኒ ከዚህ ጽሑፍ ለዘመናት ሁሉ የሚሠራው የሚከተለው ነው፦

- **ራስ ማለት የበላይ፣ መሪ ወይም በላዩ ሥልጣን ያለው ማለት ሳይሆን መነሻና ምንጭ ማለት ነው።**

- ክርስቶስ እንደ ራስ የወንድ የተከበረ መነሻ ነው (እንደ ፈጣሪው)፤ ወንድ (አዳም) እንደ ራስ የሴት (የሔዋን) የተከበረ መነሻ ነው፤ እግዚአብሔርም እንደ ራስ የክርስቶስ የተከበረ መነሻ ነው (ሰው በሆነበት)።

- **ወንዶችና ሴቶች በአምልኮ ጊዜ ይጸልያሉ፤ ትንቢትም ይናገራሉ።**

- እያንዳንዱ ራስ የሆነለትን የተከበረውን እንደ ሕልውናው ምንጭና መነሻ ያከብራል፤ በተለይ በክብርና በጎፍረት ባህል ውስጥ። ነውርና ውርደት ከእግዚአብሔር ጋር የተያያዙ ሳይሆኑ ከባህል ጋር የተያያዙ ናቸው።

- **የወንድና የሴት ልዩነት ሊታወቅ የሚችል ሆኖ ሊቀር ይገባል።**

- ወንድና ሴት እንዱ በሌላው ላይ የተመኩ ናቸው፤ ያለ ተዋረድ ወይም ያለ የዋጋና የደረጃ ልዩነት እርስ በርስ ይሟላሉ።

- **የእግዚአብሔር ክብርና ውዳሴ ቀዳሚ ነው። በአምልኮ ጊዜ ትኩረትን ከእግዚአብሔር የሚያርቅ ምንም ነገር ሊኖር አይገባም።**

- ጳውሎስ ይህን የፆታ ርዕስ በተሰበሰበችው ቤተ ክርስቲያን፣ በአምልኮ ጊዜም እንደሚሠራው እኩል ደረጃን በአጭሩ በሚገልጽ በአንድ ዓረፍተ ነገር ይጠቀልለዋል፦

- ሴት ከወንድ እንደ ሆነች እንዲሁ ወንድ ደግሞ በሴት በኩል ነውና፤ ሁሉ ግን ከእግዚአብሔር ነው። [1 ቆሮንቶስ 11፥12]

ይህ ውስብስብ ክፍል በእርግጥ በክፍሉ መሃል ከሚገኘው ከዚህ አንድ ቁጥር 10 (ወይም 12) እጅግ የሚበልጥ ይዟል።

ስለዚህ፣ በ1 ጢሞቴዎስ 2 እንዳደረግሁት፣ በአጭሩ እንደማብራራው የእኔ የክፍሉ ሁሉ ማብራሪያ ያለው ትርጉም ይከተላል፦

እናንተ የቆሮንቶስ ሰዎች፣ የእያንዳንዱ ወንድ መነሻ፣ ማለትም ራሱ፣ ክርስቶስ፣ መሲሑ እንደ ሆነ እንድታስተውሉ ለእኔ አስፈላጊ ነው። በእርሱ አዳም፣ ከእርሱም ጋር ወንዶች ሁሉ ተፈጠሩ። እንደ ወንዶችም የእርሱ ናችሁ።

የሴት ራስ ወንድ ነው። ከእርሱ ጋር አንድ እንድትሆን ሔዋን ከጎኑ ተበጀች። እርሱ ራስ፣ እርሷ እካል። ወንድ መነሻዋ ነው፤ እርሷም ለእርሱ እንደ ሚስት፣ እንደ ረዳትና እንደ ማሟያ የእርሱ ናት።

ይህን ግንኙነት በክርስቶስም እናያለን። ራሱ እግዚአብሔር ነው። ሰው በሆነ ጊዜ እርሱን፣ ከእርሱ ጋር እኩል የሆነውን ልጁን ወለደው።

በቆሮንቶስ አንድ ወንድ በጉባኤ ውስጥ ጮክ ብሎ ሲጸልይ ወይም ትንቢት ሲናገር ራሱን የተሸፈነ ከሆነ ይህ ነውር ነው። ክብርን ለራሱ ይሰጣል እንጂ ራሱ ለሆነው ለክርስቶስ አይሰጥም። ምክንያቱም ጣዖት አምላኪዎች ለጣዖቶች ሲሠዉ ራሳቸውን ይሸፍናሉና። ያልተሸፈነ ወንድ ትሕትናን ያሳያል፤ ለማይታየውም ለክርስቶስ ክብርን ይሰጣል።

በሴቶች ዘንድ በተቃራኒው ነው። በጉባኤ ውስጥ የሚጸልዩና ትንቢት የሚናገሩ ራሳቸውንም የማይሸፍኑ ሴቶች በራሳቸው ላይ ነውርን ያመጣሉ። ራሳቸውንና ባሎቻቸውን፣ ማለትም ራስ የሆኑላቸውን ያዋርዳሉ። ምክንያቱም በተገለጠ ፀጉራቸው ትኩረትን ወደ እግዚአብሔርና ወደ ክርስቶስ ሳይሆን ወደ ራሳቸው ይስባሉ።

ማንም ሴቶች መሸፈን አያስፈልጋቸውም ብሎ ቢጠይቅ ይህን እስከ መጨረሻው አላስበበትም። ምክንያቱም በቆሮንቶስ ያልተሸፈነች ሴት እንደ ተላጨች እንደምትቆጠርና ሴተኛ አዳሪ እንደ ሆነች ወይም የፆታ ግንኙነት እንደምትፈልግ ሴት እንደምትመስል ታውቃላችሁ። በአደባባይ ራሷን ካልጋረደች ወይም ካልሸፈነች በትክክለኛ አመክንዮ ፀጉሯንም ልትቆርጥ ወይም ፈጽሞ ልትላጭ ይገባታል።

ይህን በጥያቄያችሁ ማምጣት እንደማትፈልጉ አውቃለሁ! ነገር ግን በምትኖሩበት ኅብረተሰብ ውስጥ ውጤቱ ይህ ይሆን ነበር! ስለዚህ ወደ እናንተ ለሚመጡና በአደባባይ

የተለመደው የመሸፈን ልማድ በእናንተ ዘንድ ሲጣል ለሚያዩ ሰዎች ማሰናከያ ለመሆን አትድፈሩ።

ወንዶች በአምልኮ ጊዜ፣ በእግዚአብሔር ፊት ራሳቸውን አይሸፍኑ። ምክንያቱም ወንድ የእግዚአብሔር መልክና የክብሩ ነጸብራቅ ነውና። ሴትም የእግዚአብሔር መልክ ናት፤ ከዚህም በላይ ግን የወንድ ክብር ነጸብራቅ ናት። ውበቷ ከእርሱ የተፈጠረችበትና ከእርሱ ጋር አንድ የሆነችበት የባሏ ውበት ነው።

የእርሱ ክብር እንዴት ልትሆን ቻለች? እርሱ ከእርሷ ሰለ ተፈጠረ አይደለም፤ እርሷ ከእርሱ፣ ከጎኑ ሰለ ተበጀች ነው እንጂ። ደግሞም የወንድ ክብር የሆነችው እርሱ ለእርሷ ሲባል ሰለ ተፈጠረ አይደለም፤ በተቃራኒው ነው። እርሷ የተፈጠረችው ለእርሱ ሲባል ነው፤ እርሱ ብቻውን ነበረና ረዳት ያስፈልገው ነበርና።

ሰለዚህ ሴት እንዲህ ያለ ዋጋ ሰላላትና ለወንድ እንዲህ ያለ ታላቅ በረከት ሰለ ሆነች ሰለ ራሷ ራሷ ልትወሰንና ልትሸፍነው ሥልጣን ሊኖራት ይገባል። ማንም ይህን ሊያዝዛት አይገባም። ባሏም ሆነ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የራስ መሸፈኛ እንዳታደርግ (ወይም እንድታደርግ) ሊያዝዟት አይገባም። አንድ ቀን በመላእክት ላይ እንኳ ትፈርዳለች – ያኔ በዚህ ጉዳይ መወሰን ትችላለች፤ ይፈቀድላታልም።

ነገር ግን ሴት በራሷ ነጻነትና በመወሰን ነጻነቷ ከባሏ ተለይታ ራሷን የቻለች እንዳልሆነች ልታሰተውል ይገባል። ያለ ወንድ አትኖርም፤ ወንድም ያለ ሴት አይኖርም። የእግዚአብሔር ሐሳብ ሁልጊዜ የወንድና የሴት አብሮነትና በአንድነት መኖር ነበር። በራሰና በአካል አንድነት በአንድነት፣ በሰምምነት፣ እርሰ በርሰ እየተገዙና እርሰ በርሰ እየተሟሉ ይሠራሉ።

አንዱ ያለ ሌላው አይኖርም ማለት ምን ማለት ነው? የመጀመሪያዎቹን ባልና ሚሰት አፈጣጠር እንደገና አሰታውሱ። በመጀመሪያ ሴት ከወንድ ወጣች። ከጎኑ። እንደገና ከእርሱ ጋር አንድ ሥጋ እንድትሆን ወደ እርሱ ተወሰደች። ግን ከዚህ በላይ አሰቡ፦ ከዚያ ጊዜ ጀምሮ እያንዳንዱ ወንድ ከሴት ይወጣል። ያለ ወንድ ሴት አትኖርም ነበር፤ ያለ ሴትም ወንድ አይኖርም ነበር። ሁለቱም እኩል ክብር፣ እኩል ዋጋና እኩል ደረጃ አላቸው፤ በልዩነታቸው ፍጹም እርሰ በርሰ የሚሟሉ ናቸው። ይህ ሁሉ የእግዚአብሔር ሐሳብ ነበር። ይህ ሁሉ የወጣበት ራሰ እርሱ ነው።

ሰለዚህ እጠይቃችኋለሁ፦ እንዲት ሴት በአደባባይ፣ ነገር ግን ሳትጋረድና ሳትሸፈን ወደ እግዚአብሔር ብትጸልይ ተገቢ ነው? አይደለም፤ በቆሮንቶሰና በሮም ግዛት ካሉት ልማዶች

አንጻር ተገቢ አይደለም ብላችሁ ትሰማማላችሁ። ለሰዎች እንደ ተፈጥሮ ሕግ የሆኑ ልማዶችና ወጎች አሉ። አንድ ወንድ ከተለመደው ልማድ በተቃራኒ ረጅም ፀጉር ቢያሳድግ ነውር ሆኖ ይቆጠራል። በዚህም በሴቶች ዘንድ ፈጽሞ በተቃራኒው ነው። የሴቶች ረጅም ፀጉር ክብራቸው፣ እንዲሁም የሚታይ ተፈጥሯዊ ጌጣቸው ነው። ረጅሙ ፀጉር የወንድ ክብር እንድትሆን እንደሚያሰጌጥ መጋረጃ ወይም መደረቢያ ተሰጥቷታል።

ለወንዶች እንዲህ ተፈላጊ የሚመስለውን ይህን ጌጥ በጉባኤ ውስጥ ልትሸፍነው ይገባታል። ወንድ ትሕትናውን ባልተሸፈነ ራስ ሊያሳይ እንደሚገባው ሁሉ ይህም በዚህ ክብር ጎልቶ የሚታይበት ቦታ አይደለም። ምክንያቱም ጉዳዩ የእግዚአብሔርና የክርስቶስ ክብርና ውዳሴ ነውና።

በቆሮንቶስ ማንም በዚህ ላይ ለመከራከር ቢፈልግና ይህን የራስ መሸፈኛ ልማድ ቢጠራጠር ይህ በየትም ቦታ እንደሌለ ለራሱ ሊያስተውል ይገባዋል። ሴቶች የራስ መሸፈኛ እንዳያደርጉ ልታዝዙአቸው እንደምትፈልጉት ዓይነት። እንዲህ ያለ ነገር የምታደርግ ቤተ ክርስቲያን የለችም፤ ስለዚህ ለራስ መሸፈኛ በተለምዶ የሚሠራውን፣ የተከበረውንና በማንም ዘንድ ማስናከያ የማያመጣውን ጠብቁ።

13 ወንድ እንደ ራስ – የእንድ ወገን መገዛት?

ጳውሎስና ጴጥሮስ ሚስቶችን ለባሎቻቸው እንዲገዙ ከስባት ጊዜ ያላነስ ይናገራሉ፤ ባሎቹ የማያምኑና በፍቅር የማይኖሩ ቢሆኑም እንኳ። በዚያ ዘመን ሴቶች እንዲህ ማድረጋቸው ግድ መሆኑ ፈጽሞ የተለመደ እንጂ አዲስ ነገር አልነበረም። ባል የቤቱ ጌታ ነበር። እርሱ ይገዛ ነበር፤ ሁሉም ይገዙለት ነበር፦ ሚስት(ሚስቶች)፣ ልጆች፣ ባሪያዎችና ሌሎች አብረው የሚኖሩ። ታላቁ ፈላስፋ አርስቶትል በጥንቱ ዘመን ቤትን እንዲህ አደራጅቶት ነበር፤ ከላይ ወደ ታች፣ በግልጽ ተዋረድ። እንዲህ ይኖር ነበር፤ በዚህም ለግዛቱና ለጥንቱ ሳብረተሰብ መረጋጋትና ሥርዓት ይሰጥ ነበር። ከዚህ ማፈንገጥ አይታገሥም ነበር። ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ሐሳብ አልነበረም፤ ምክንያቱም ይህ ሥርዓት ወንድንና ሴትን ያለ ተዋረድ እቻ አጋሮች አድርጎ አይገልጻቸውምና። ነገር ግን ከውድቀት በኋላ አስቀድሞ እንደ ታየው እንዲህ ሆኖ ነበር (ዘፍጥረት 3፥16)። ወንጌል በሮም ግዛት ሁሉ የሚገናኘው በትክክል ይህን ማኅበራዊ መዋቅር ነው።

መገዛት ለምን እንዲህ አጽንኦት ተሰጠው? ዛሬስ እንዲሁ ይሠራል? ብዙ ሴቶች ሚናቸውን ለመሸከም የሚከብድና መውጫ የሌለው ሆኖ ያገኙት ነበር። በተቻላቸው መጠን ተሰማምተው ይኖሩ ነበር። ብዙውን ጊዜ ከባሎቻቸው በጣም ያነሱ ነበሩ፤ የእርሱ ንብረት ነበሩ፤ ድምፅ አልነበራቸውም፤ ነጻነት እምብዛም፣ መብትም አልነበራቸውም። በፍቅር መጋባት አልነበረም! መገዛት ከደስታ ይልቅ ሸክምና ግዳጅ ነበር። አሁን በኢየሱስ ማመናቸውን የሚመሰክሩ ሆነው ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ሕያው ግንኙነት ውስጥ ገብተዋል። አሁን ከእርሱ ጋር ይኖራሉ፤ ለጌታ እንደሚገዙ ለባሎቻቸው ከልብ መገዛትን አሁን ሊማሩ ይችላሉ። ወንጌል ያመጣላቸው ነጻነትና እንደ ሴት የመለሰላቸው ክብር በባሎቻቸው ላይ ለማመፅ ምክንያት መሆን አልነበረባቸውም። ሐዋርያት በዚህ ባሕርይ ወንጌል በዚያን ጊዜ በነበረው ሳብረተሰብ ዘንድ እንዳይነቀፍ አጥብቀው ያሰባሉ።

በዚህ ጥንታዊ ዓለም ባሎች እንደ ቤቱ ጌቶች የሴት ራስ ሆነው ይታያሉ። ቀደም ብዬ እንደ ተናገርሁት ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ሐሳብ አይደለም፤ ተጨማሪ ግምገማ ያልተሰጠው የሕይወት እውነታ ነው እንጂ። ነገር ግን አዲስ ትርጉም ይሰጠዋል። ምክንያቱም በአዲስ ኪዳን ውስጥ ወንዶች በመልካም እንዲያስተዳድሩ ወይም በጥበብ እንዲገዙ የታዘዙበት ቦታ የለም። ራስ መሆን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እርእያነት አዲስ ትርጉም ያገኛል

(ኤፌሶን 5፥21-33)፦ ራሱ፣ ማለትም ባል፣ ሚስቱን እንደ ራሱ ሊወድዳት፣ ራሱን አሳልፎ እስከ መስጠት ድረስ ሊወድዳት ይገባል። ሊመግባትና ሊንከባከባት ይገባል።

እነዚህ ቃላት ለተሰበሰበችው በቤት የምትሰበሰብ ቤተ ክርስቲያን ሲነበቡ በጥንቱ ቤት የሚኖር እያንዳንዱ ሰው በቀጥታ ይመለከተው ነበር። ይህ ራሱ ያልተለመደ ነበር። ይህ ብቻ ግን አይደለም፤ ጳውሎስ ከወንዶች የጠየቀው አብዮታዊ ነበርና። ባልና ሚስት እርስ በርሳቸው፣ ለልጆችና ለባሪያዎች ያሳዩት እንዲህ ያለ ባሕርይ የቤቱን የፓትሪያርኪ መዋቅር አንድ ዓይነት የፍቅር ፓትሪያርኪ አደረገው። በዚህም የወንድና የሴት መዋቅር እግዚአብሔር በመጀመሪያ ወደ ፈለገው መቅረብ ጀመረ። ይህም የዚያን ጊዜ የኅብረተሰብ መዋቅሮችን ሳያጠቃ ነው። ያ ወንጌልን እጅግ በከፋ ሁኔታ በጎዳው ነበር። እነዚህ የወደቀው ዓለም ጠንካራ መዋቅሮች በክርስቶስ ፍቅር ከውስጥ ይሸረሸራሉ፤ ይለሰልሳሉ፤ ይለወጣሉም።

ይኸው ለእመኑት ባሪያዎችም ይሠራ ነበር። ለጌቶቻቸው ሊገዙ ይገባቸው ነበር። ዛሬ በእነዚህ የሐዋርያት ቃላት ባርነትን ለማጽደቅ ማንም አያስብም። ክርስቲያኖች ይህንንም እስከ 19ኛው ክፍለ ዘመን አድርገዋል። በጥንቱ ዘመን ባርነት የኅብረተሰቡ ጽኑና ለሕልውና አስፈላጊ ክፍል ነበር። ለእኛ ዛሬ ይህ ሊታሰብ አይችልም። ባርነት ፈጽሞ የእግዚአብሔር ፈቃድ አልነበረም – ሰውን የሚያዋርድ ነው። ቢሆንም ያመነው ባሪያ አሁን ጌታን እንደሚያገለግል ሆኖ ከልብ እንዲያገለግል ይጠራል። እንደዚሁም ጌቶች ለባሪያዎቻቸው ቸርነትን እንዲያሳዩ ይጠራሉ፤ በተለይም ብዙዎቹ አሁን ወንድሞቻቸው ስለ ነበሩ። በክርስቶስ አሁን ነጻና ባሪያ ከእንግዲህ አልነበሩም።

ሐዋርያት የጥንቱን ቤት ሥርዓት በዚህ አደረጃጀት (ባል፣ ሚስት፣ ልጆች፣ ባሪያዎች) መናገራቸው እነዚህ መመሪያዎች የተጻፉት ለእኛ ሳይሆን ስለ እኛ መሆኑን ግልጽ ያደርጋል። ልዩነቱ ዛሬ ያለው ማኅበራዊ መዋቅራችን ከእንግዲህ ባርነትን እያውቅም፤ ከpater familias፣ ማለትም ከሚገዛው የቤት አባት ጋር ያለውን ጥንታዊ ቤትም እያውቅም። ወንድና ሴት በሕግ እኩል መብት አላቸው። ለዚህም ልናመሰግን ብቻ ይገባናል። ዛሬ በዚያን ጊዜ ያልነበሩ ብዙ የጋራ መኖሪያዎች፣ ብቻቸውን የሚኖሩ ብዙ ሰዎችና የአረጋውያን መንከባከቢያዎች አሉ፤ ስለዚህም ሐዋርያት ለእነርሱ የሚሆን መመሪያ አልሰጡም።

ጳውሎስ የቤቱ ገዢ pater familias ሳይሆን ክርስቶስ የሁሉ ጌታ እንደ ሆነ ግልጽ ያደርጋል። ሁሉም በመጀመሪያ ለዚህ ሰማያዊ ጌታ ተጠያቂዎች ናቸው።

ታዲያ በእነዚህ መመሪያዎች ምን እናድርግ?

በሰፊው የተሰራጨ እንድ አመለካከት የሴት መገዛት በፍጥረት ሥርዓት ውሰጥ የተተከለ ነው ይላል። ነገር ግን ብቸኛው መልካም ሥርዓት ከውድቀት በፊት የነበረው ነው። ያለ ተዋረድ፣ የወንድ ራስ መሆን ሳይኖር፣ የሴትም የእንድ ወገን መገዛት ሳይኖር። ወንድ ያለ መብትና ያለ ሥልጣን በሴት ላይ የሚገዛበት የሥርዓት መፋለስ የተፈጠረው ከውድቀት በኋላ ብቻ ነው። ይህ ሁልጊዜና በመሠረቱ መጥፎ ነበር አልልም፤ ነገር ግን ማንም ይህ እንዲመለስ አይመኝም፤ ባርነት እንዲመለስ እንደማይመኝ። ሰለዚህ እነዚህን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃላት በእርግጥ ከታሪካዊ ዳራቸው አንጻር ልንረዳቸው ይገባል።

ይህ አንድ ሰው ቶሎ እንደሚደመድመው የእግዚአብሔርን ቃል ከእንግዲህ በቁም ነገር አንወሰድም ማለት አይደለም። በተቃራኒው፣ እነዚህ የመገዛትና የፍቅር መመሪያዎች እንዲህ ሲኖሩ ከእግዚአብሔር ሐሳብ ጋር ይሰማማሉ። ነገር ግን ጳውሎስና ጴጥሮስ ራሳቸው የሚያቀርቡት የተሻለ መንገድ አለ። ጳውሎስ ሰለ እርስ በርስ መገዛት ይናገራል (ኤፌሶን 5፥21)፤ ከዚያም ይህ የሚተገበርበትን የትዳር ግንኙነት እንደ ምሳሌ ያቀርባል። **በእርግጥ ሚስትም ባሏን ልትወድ ይገባታል፤ ይህ በአዲስ ኪዳን ውሰጥ የተጠየቀው እንድ ጊዜ ብቻ ቢሆንም። እንደዚሁም ባል ለሚስቱ ሊገዛ ይገባዋል። ጴጥሮስ ሴቶችን እንዲገዙ ወደሚጠራበት ወደ 3፥1 በ3፥7 ሲመለስ «እንዲሁም እናንተ ባሎች» በማለት ይህን ይናገራል። ከዚህም በላይ ሁላችንም እርስ በርሳችን ትሕትናን አጥብቀን መልበስ እንዳለብን ይናገራል (1 ጴጥሮስ 5፥5)።**

ዛሬ ትዳርን እንደ ጥንቱ ዘመን መኖር አይቻልም። አንዳንዶች በለዘበ መልክ ይሞክራሉ። **ነገር ግን መገዛት በተሳሳተ መንገድ በተረዳ የፍጥረት ሥርዓት ላይ ከተመሠረተ፣ በመልካም ቢሠራም እንኳ፣ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር አይሰማማም።** ክርስቲያናዊ መገዛት (ማለትም በአማኞች መካከል ያለው፣ አማኝ የሆኑ ባሎችንና ሚስቶችን ጨምሮ) የባሪያነትና የሚያዋርድ አይደለም። ትሑት፣ ታማኝና በፍቅር የተሞላ እክብሮት፣ መተባበርና መደጋገፍ ነው። እንደ ትሕትናና የዋህነት መገዛትም የተለመደ የክርስቲያን ባሕርይ ሊሆን ይገባል። በተሻለ ሁኔታም የሁለቱም ወገን ሊሆን ይገባል።

ሰለ ራሴ እንዲህ የሚል ሰሜት ነበረኝ፤ በሌሎች ወንዶችም አሰተውያለሁ፦ እኛ ወንዶች እንደነዚህ ያሉትን ጥሪዎች እንደ አንድ ወገን መገዛት ያለ ሰሜት እንቀበላቸዋለን። የሚመለከቱት ሴቶችን እንጂ ወንዶችን አይደለምና። እንደ ተማርነውና እኛ ራሳችን

በእብያተ ክርስቲያናቶቻችን፣ በከፊልም በኅብረተሰቡ ውስጥ እንደ ተቀረጽነው እንረዳቸዋለን። እንደሚያሳዝን ሆኖ ይህ የልባችንን ዝንባሌ ያሳያል።

በመጀመሪያ እይታ ሴቶች ሲገደቡ፣ ተገቢዎቹ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንዴት ሊረዱ እንደሚገባቸው ለመጠየቅ ለምን አናስተውልም? እኛን ቢመለከት የምንጠራጠረውን ነገር በቀላሉ እንቀበላለን። ልባችን እንዲለወጥ እንፍቀድ፤ ወደ ኢየሱስና ወደ ጳውሎስ ትምህርት ቤትም እንግባ።

14 ወንድም ሴትም የለም

ስለ ፆታ ሚናዎች ሲነገር ገላትያ 3፥28 ብዙ ጊዜ ይጠቀሳል፦

> [ገላትያ 3፥26-28፣ ከጀርመንኛው ኤልበርፌልደር መጽሐፍ ቅዱስ የተተረጎመ] ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ በማመን የእግዚአብሔር ወንዶች ልጆች ናችሁና። ወደ ክርስቶስ የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብሳችኋልና።
>
> አይሁዳዊም ግሪካዊም የለም፤ ባሪያም ጨዋም የለም፤ ወንድም ሴትም የለም (ወንዳዊም ሴታዊም የለም)፤ ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ናችሁና።

ጳውሎስ እዚህ የሚናገረው ስለ መዳን ነው፤ ይህም መዳን እዚህ ለተዘረዘሩት ብሔራዊና ሃይማኖታዊ ቡድኖች ሁሉ፣ በመጨረሻም ለሁለቱ ፆታዎች ያለ ልዩነት ክፍት ነው የሚል ብዙ ጊዜ እሰማለሁ። ጉዳዩ በክርስቶስ ስለ መሆን ነው እንጂ በወደቀው ፍጥረት ውስጥ ስላለው እውነተኛ ሕይወታችን አይደለም ይባላል። በዚያ እነዚህ ልዩነቶች አሁንም አሉ ይባላል።

ነገር ግን ጳውሎስ በመልእክቱ መጀመሪያ በቀጥታ የሚያነሣው ምንድር ነው? ጴጥሮስና አይሁድ በተለየ ማዕድ ለመቀመጥ ከአሕዛብ ተለዩ። በገላትያ 3፥28 የሚመለከተው ችግር ይህ ነበር። ስለዚህ ይህ ቁጥር ሊፈታው የሚፈልገው ፈጽሞ ተግባራዊ የሆነ የቤተ ክርስቲያን ችግር ነው።

እውነት ነው፤ ያለንበትን ሆነን እንቀራለን፤ ነገር ግን በዘር፣ በመደብ ወይም በፆታ ካለን ማንነት የሚበልጥ አንድ ነገር ለሁሉም ይጨመራል፦ የወንድ ልጅነት መብት። ጳውሎስ የሚናገረው በጥንቱ ዘመን ስለ ነበረው ስለ ወንድ ልጅነት ደረጃ ነው። ይህ ልዩ መብቶችንና ክብርን፣ መብቶችንና ርስትን ያካትታል። ይህ ለሴት ልጆች አይሠራም ነበር። የእግዚአብሔርን ወንድ ልጅነት መብት ለአማኞች ይሰጣል፤ ለወንዶችም ለሴቶችም!

በአይሁድ እምነት መዳንና በአሮጌው ኪዳን ስለ እርሱ ይታሰብ የነበረው እዚህ ለተጠቀሱት ቡድኖች አስቀድሞ ክፍት ነበር። ግሪካዊው ወደ ይሁዲነት እንደ ተመለሰ ሰው ተቀባይነት ያገኝ ነበር፤ መገረዝ ግን ቅድመ ሁኔታ ነበር። በእስራኤል ሕዝብ ውስጥ እንደ ወንዶችና ሴቶች ሁሉ ነጻ ሰዎችና ባሪያዎችም ነበሩ። ጳውሎስ ብዙ አዲስ ነገር አይናገርም ነበር። ይህ ከመዳን አንጻር የተሰጠው ማብራሪያ ሰሕተት ባይሆንም ሁሉን አይደለም።

ጉዳዩ ከዚህ የሚበልጥ ነው፤ ይኸውም ስለ ሰው ያለ አመለካከት ነው። በዋናነት ይህ ቁጥር 28 ሰዎች ሁሉ የእግዚአብሔር መልክ እንደ ሆኑ፣ ሁሉም እኩል ክብር እንዳላቸውና እንደ ኃጢአተኞችም አንድ ዓይነት ችግር እንዳለባቸው ይናገራል፦ ክርስቶስ ያስፈልጋቸዋል፤ ክርስቶስንም ያገኛሉ። ሦስቱ ጥንዶች ሊቀጥሉ ይችላሉ፦ ሽማግሌዎችና ወጣቶች፣ ድሆችና ሀብታሞች፣ ብርቱዎችና ደካሞች፣ ልጆችና ወላጆች፣ የአካል ጉዳት ያለባቸውና የሌለባቸው ሰዎች፣ በእምልኮ ሥርዓት ንጹሓንና ርኩሳን። ለገላትያ ሰዎች አሁን አይሁድና አሕዛብ በመሲሑ ቤተሰብ ውስጥ ሁሉም እኩልና ሁሉም አንድ መሆናቸው በመጀመሪያ ቦታ መቆሙ ሊረዳ የሚችል ነው። ሁሉም የእግዚአብሔር ወንዶች ልጆች ናቸው። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እያንዳንዱን እንደ እግዚአብሔር ወንድ ልጅ እንቀበላለን። አሁንም ያሉት ሌሎች ልዩነቶች ሁሉ ወደ ኋላ ይቀራሉ፤ እርስ በርስ የምናደርገውንና የምንናገረውንም ከእንግዲህ አይወስኑም።

ጳውሎስ እነዚህን ሦስት ቡድኖች የሚጠቅሰው ባልተዋጀው ዓለም ውስጥ እርስ በርሳቸው በውጥረት ውስጥ ስለሚገኙ ነው። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እነዚህ ልዩነቶች የግጭት ምክንያት ሊሆኑ አይገባም። አይሁድ ራሳቸውን የእግዚአብሔር የተመረጠ ሕዝብ አድርገው ያዩ ነበር፤ አሕዛብንም ይንቁ ነበር። ያለ መገረዝ የእግዚአብሔር ሕዝብ አባል መሆን አይችሉም ነበር። ባሪያዎች የሚበዘበዙ ንብረቶች ነበሩ። ምንም ዋጋ አልነበራቸውም፤ ድምፅም መብትም አልነበራቸውም። በዚያን ዘመን ሴቶችም ንብረት ነበሩ፤ ከወንድም ያነሰ ዋጋ ነበራቸው። እነርሱም ድምፅ አልነበራቸውም፤ መብታቸውም አነሰተኛ ነበር። በክርስቶስ አሁን እርስ በርሳችን እግዚአብሔር ሁልጊዜ እንደ ፈለገው እንገናኛለን። ሁሉም በጥምቀትና በእምነት በክርስቶስ ማመናቸውን የሚመሰክሩ ይሆናሉ። ማኅበራዊ፣ ዘራዊና ተዋረዳዊ ልዩነቶች ሁሉ በክርስቶስ አብቅተዋል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉት ወንድሞችና እኅቶች ብቻ ናቸው። በዚያ እነዚህ ልዩነቶች በእግዚአብሔር ዓይን ፊት ከእንግዲህ ምንም ቦታ ሊኖራቸው አይገባም። ሴቶችና ወንዶች እኩል ክብር ካላቸው ሁለቱም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉትን አገልግሎቶች ሁሉ ሊያከናውኑ ይችላሉ። ይህ ቁጥር ስለ አገልግሎቶች ባይናገርም ይህ ምክንያታዊ መደምደሚያ ነው።

ጳውሎስ እዚህ ከዘፍጥረት 1፡27 «ወንድና ሴት» የሚለውን አገላለጽ ይወስዳል። ለአንድ ዓይነት ፆታ የለሽ ሕልውና አይከራከርም። በ1 ቆሮንቶስ 11 ሴቶች በአምልኮ ጊዜ ሲጸልዩ ወይም ትንቢት ሲናገሩ እንደ ሴቶች በግልጽ እንዲታዩ፣ ወንዶችም እንደ ወንዶች እንዲታዩ አጥብቆ ይናገራል፤ ጳውሎስ ፆታ ሆን ተብሎ የሚሸፈንበትን ወይም እንዲያውም

የሚደመሰስበትን የአረማውያን ባህሎችና የአምልኮ ልማዶች የተለያዩ ገጽታዎች ያውቅ ሊሆን ይችላል፤ እዚህ ግን ጉዳዩ ይህ አይደለም።

የፍጥረት ሥርዓትና የመዳን ሥርዓት ሊቃረኑ አይችሉም። የመዳን ሥርዓት እግዚአብሔር የፈለገውን የመጀመሪያውን የፍጥረት ሥርዓት ይመልሳል። በእርሱ ውስጥ ወንድና ሴት እኩል ደረጃ አላቸው። ወንጌል የሚፈውሱ ውጤቶች አሉት። በመጀመሪያ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ፣ ማለትም በአማኞች መካከል። አዎንታዊና ሥር ነቀል ለውጦች ናቸው። በሺህ የሚቆጠሩ ዓመታት ያሰቆጠሩ ኃጢአተኛ መዋቅሮችን ሊያፈርስና ባህሎችንና ሕዝቦችን በሙሉ ሊለውጥና ሊያድን የሚችል ለማዳን የሆነ ኃይል ነው። በመጨረሻ የባርነት መወገድ፣ ዴሞክራሲያችን፣ የነጻነት መብቶቻችንና የፆታዎች እኩል መብት በከፊል ወደዚህ የጳውሎስ ቃል ይመለሳሉ። ለረጅም ጊዜ በሳብረተስቡ ላይ ተጽዕኖአቸውን አሳድረዋል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የወንዶችንና የሴቶችን ሚና በተመለከተ ከዚህ ወደ ኋላ መቅረት አይገባም።

ይህ ቁጥር ስለ እነዚህ ሚናዎች ባይናገርም ምንም ግንኙነት የለም ማለት አይቻልም። ይህ ቁጥር እኅቶች ያለ ልዩነት ወይም ያለ አንድ ወገን መገዛት የተሰጣቸውን ወይም የበቁበትን አገልግሎት ሁሉ ለማከናወን ነጻ የሆኑበት መሠረት ነው። ለዚህ የኮታ ደንብ አያስፈልግም፤ እርስ በርስ በትሕትናና በጥበብ መኖር እንጂ።

ገላትያ 3፥28 በልቦች ላይ ሊቀረጽ ይገባዋል። እግዚአብሔር በቅድመ ፍርድ ለሰው ፊት አያደላም፤ እንግዲያውስ እኛም ልናደርገው አይገባም (ሮሜ 2፥11፤ ያዕቆብ 2፥1)።

15 የእኛ የወንዶቹ የበደል ኑዛዜ

«ጎልማሳ ወንድሞች» – ይህ ምንድር ነው? በ1 ቆሮንቶስ 16፥13 ጳውሎስ እኅቶችንና ወንድሞችን እንደ ወንድ እንዲጎለምሱ ወይም ወንድ እንዲሆኑና እንዲበረቱ ይጠራል። ይህ የሴትነት ተቃራኒ ሳይሆን የፍርሃት ባሕርይ ተቃራኒ ነው። «ወንድ መሆን»ን እዚህ እንዲህ ልተረጉመው እወዳለሁ፦ እኛ ወንዶች በክርስቶስ ላሉት እኅቶቻችን ከረጅም ጊዜ በፊት መቅረብ የነበረበትን የበደል ኑዛዜ ለማቅረብ በመድፈርና ተገቢ ሥራዎችንም በማስከተል ወንድ መሆን አለብን። እኛ ወንዶች የመተርጎም ሥልጣንን ለራሳችን ወስድን፤ ከእርሱም ጋር የመወሰን ሥልጣንን ወስድን፤ በእርሱም ሴቶችን በቤተ ክርስቲያን ከአገልግሎቶች አገለልን።

እግዚአብሔርን የምናገለግል መስሎን ነበር፤ ያደረግነው ግን ተቃራኒውን ነው!

እግዚአብሔር ሆይ፣ ያህዌ ኤሎሂም፣ የወንድና የሴት ፈጣሪ፣ እኅቶች እኩል ደረጃ ያላቸው ሳይሆኑ ከእኛ በታች ያሉ ይመስል በማስባችን፣ በመጠየቃችንና በመሥራታችን ይቅር በለን። ፊት ለፊት የሚገናኙን እቻዎች ሳይሆኑ ከእኛ አንድ ደረጃ በታች ያሉ ይመስል።

ጌታ ኢየሱስ ሆይ፣ ሴቶች ዝም ማለትና በአደባባይ ራሳቸውን መቆጠብ አለባቸው ብለን በማስባችን ይቅር በለን።

አንተንና እውነትህን በአደባባይ እንዲያውጁ አትፈልግም ብለን በማስባችን ይቅር በለን።

ውድ እኅቶች ሆይ፣ መለኮታዊና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው ብለን ያሰብነውን ይህን የተሳሳተ አቋም ይቅር በሉን! በአንዳንድ ሁኔታዎች ያለ አግባብ የበደለኝነት ስሜት ስላሳደርንባችሁ ይቅር በሉን።

አስፈላጊ ጉዳዮችንና ጥያቄዎችን ያለ እናንተ ሰለ ተወያየንና ሰለ ወሰንን ይቅር በሉን። ምክራችሁን አልጠየቅንም!

እኛ ወንዶች ወድቀናል። ብዙ ጊዜ፣ ሳናስተውልም፣ ራስ ወዳዶች፣ በበላይነት የምንቆጣጠርና ሁሉን የምናውቅ የሚመስለን ነበርን። ሰለ ራሳችን ዕውሮች። ሰለ እናንተ ሴቶችና ሰለ ጥሪያችሁና ሰለ ስጦታዎቻችሁ ዕውሮች።

ወንድነታችንን ልናሳይና ቀድመን ልንሄድ በሚገባንና እናንተም በትክክል በጠበቃችሁብን ቦታ ፈሪዎች ሆነን እናንተን ወደ ፊት በመግፋትና በእናንተ በመደገፋችን ይቅር በሉን።

ለከበዳችሁና ፈጽሞ ላልተረዳችሁት ነገር ግድ የለሽ በመሆናችን ይቅር በሉን። በዚህ እንዴት እንደ ሆናችሁ ፈጽሞ አልጠየቅናችሁም። ሰለ እነዚህ አድልዎ የሞላባቸው አቋሞችና ትምህርቶች ምን እንደሚሰማችሁ ሰላልጠየቅናችሁ ይቅር በሉን።

እናዝናለን። ተሳስተናል።

ነጻ ሁኑ! ጌታን በደስታ አገልግሉ!

እንደግፋችኋለን – ያደረግነው ሁሉ ቢኖርም እናንተ ሁልጊዜ እንደ ደገፋችሁን።

16 በመጨረሻም

መጽሐፍ ቅዱስ ብቸኛ መለኪያቸው የሆነላቸው ብዙ ክርስቲያኖች «የሴቶችን ጥያቄ» ከረጅም ጊዜ በፊት ፈትተው ለእሳቶች መንገዱን ከፍተዋል። በእኔ ሕይወት ይህ ግንዛቤ እንደሚያሳዝን ሆኖ በጣም ዘግይቶ መጣ። ስለዚህ ይህ መጽሐፍም በእርግጥ ጊዜው ያለፈበት ነው፤ ምክንያቱም በቤተ ክርስቲያን ሕይወት በሁሉም መስኮች የእሳቶችን አገልግሎት ልናጣው እንደማንችል ከረጅም ጊዜ በፊት በግልጽ ሊታወቅ በተገባ ነበር። እኛ ወንዶች ስለ ወንድና ሴት ተዋረዳዊ አመለካከትን አጥብቀን ስንይዝ የምንጎዳው ራሳችንን ብቻ ነው። ነገር ግን እምነትን ለመለወጥ ፈጽሞ አይዘገይም።

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የተዳሰሱት ጥያቄዎች በብዙ ቦታዎች ከረጅም ጊዜ በፊት ተፈትተዋል፤ እኔም ከኋላ የምከተል ዘግይቶ የመጣ ነኝ። ጦርነቱ ከረጅም ጊዜ በፊት ተካሂዷል። ሌሎች ባለፉት 30 ዓመታት በዚህ ግንባር ተዋግተዋል። ከሥነ መለኮት ሥራዎቻቸው እጅግ ብዙ ጥቅም አግኝቻለሁ።

ከዚህ እጅግ የጠለቁ ርዕሶች ወደ ቤተ ክርስቲያን እየመጡ ነው። የፆታን ጥያቄ እጅግ የሚያምሱ ርዕሶች ዛሬ በአጀንዳ ላይ ናቸው፤ በኅብረተሰቡም ዘንድ በብርቱ እንዲታዩ ይደረጋሉ፤ ለምሳሌ ፆታን መቀየር (ትራንስሴክሹዋሊቲ)። በኅብረተሰባችን ውስጥ እንደ ክርስቲያኖች ለዚህ መልስ ሊኖረን ይገባል። እኛ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔር የሁለት ፆታዎች ሐሳብ ድንቅ እንደ ሆነና ሊጠበቅ እንደሚገባው ከፍ አድርገን ልንይዝ ይገባናል። ነገር ግን ሴቶች በቤተ ክርስቲያን መናገርና ማስተማር ይፈቀድላቸዋል ወይ በሚለው ላይ አሁንም የምንነጋገር ከሆነ ተገቢነታችንን ሁሉ ለዘለቄታው እናጣለን፤ በእውነት ወቅታዊ በሆኑት ርዕሶችም ከእግዲህ በቁም ነገር እንወሰድም፤ እንደመጥምም።

ከእነዚህ ወቅታዊ ርዕሶች አንዱ ስውን መጽሐፍ ቅዱስ ከሚገልጸው ፈጽሞ በተለየ መንገድ የሚገልጸው ትራንስሂውማኒዝም ነው – በዚህም ጉዳዩ ከፆታ ጥያቄ እጅግ የሚበልጥ ነው። እዚህ በዓይናችን ፊት፣ መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚገልጽልን ከመጨረሻው ዘመን ሥዕል ጋር የሚስማማ ሌላ የባቤል ግንብ ሥራ እየታየ ነው።

«ለዚህ ዓለም በትዳር፣ በቤተሰብና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የወንድንና የሴትን በፍቅር አብሮ መኖር በሕይወታችን የምናሳይ ክርስቲያኖች እንሁን። ሐቀኛና እውነተኛ የሚና እርእያዎችን በሚፈልግ ግራ በተጋባና አቅጣጫ በጠፋበት ኅብረተሰብ ውስጥ ተስፋን

የምንሸከም እነሁን። ለሌላው ፆታ ባለን አክብሮትና ግምት የምንታወቅ አርአያዎች እነሁን። ያኔ፣ ያኔ ብቻ፣ የዛሬ ሰዎች ጨርሶ ያስተውሉናል፤ በቁም ነገርም ይወስዱናል።»

ጋብሪኤለ ዚነገር (Gabriele Singer)

እንደ ወንድና ሴት

መውደድ፣ መምራት፣ ማስተማር

አብሮ ይሻላል!

በእንድነት ይሻላል!

እርስ በርስ ይሻላል!



«ከወንድ ተሳትፎ ውጭ በሴት የተፀነሰው ኢየሱስ ሴቶችን ዝም እንዳላስኛቸው፣ ይልቁንም በተቃራኒው እንዲናገሩ እንደ ጠራቸው በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ አያለሁ። ጳውሎስ በገማልያል እግር አጠገብ እንደ ተቀመጠ አንዲት ሴት በረቢው እግር አጠገብ ተቀምጣ መማሯን እንደ ተቀበለው። አንዲት ሴት በእርሱ ላይ አሰፈላጊ የክህነት አገልግሎት እንድታከናውን እንደ ፈቀደና ለቀብሩ የሚሆነውን ቅባት ከእርሷ እንደ ተቀበለ። ሴቶች በመስቀሉ አጠገብ የመጨረሻዎቹ፣ በመቃብሩም አጠገብ የመጀመሪያዎቹ ነበሩ። ከ7ቱ ‹በመስቀል ላይ የተነገሩ ቃላት› 5ቱ የተመሰከሩትና የተላለፉት በሴቶች ብቻ ነው (የሮም ወታደሮችን ሳይጨምር)፤ እጅግ አሰፈላጊዎቹ የመዳን ታሪክ ዋና ዋና ክስተቶችም የተመሰከሩት በሴቶች ብቻ ነው። ኢየሱስ ከትንሣኤው በኋላ ሆን ብሎ ሴቶችን አገኛቸው፤

ከሙታን እንደ ተነሣም ለወንድሞቹ እንዲነግሩ ተልእኮ ሰጣቸው። በተዋጀችው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሴት ሙሉ እኩልነት የእግዚአብሔር የመጀመሪያና የማይለወጥ ዓላማ መሆኑን ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ግልጽ ለማድረግ ከዚህ በላይ ምን ማድረግ ይችል ነበር?» ክርስቲያን ቤዘ (Christian Beese)

እንደማይድን በሽታ፣ እንደ ጥንታዊ፣ ጽኑና ጥልቅ ሥር እንደ ሰደደና በሁሉም ቦታ እንደሚዛመት አረም፣ የክርስቲያን ወንዶች ሰለ ሴት ያላቸው አመለካከት ከመጀመሪያው ጀምሮ የአካባቢያቸው፣ እንደሚያሳዝን ሆኖም የልባቸው ማሚቶ ነው። እያወቁም ሳያውቁም፣ በከፋ፣ በመካከለኛ፣ እንዲያውም በፍቅር መንገድ ቢኖርም፣ ወደ መጽሐፍ ቅዱሳዊው፣ በዚህም ወደ መለኮታዊው፣ ብቻውን ነጻ ወደሚያወጣው እውነት ከመመለስ በቀር ሌላ ምርጫ የለም።

Hans-Jörg Ronsdorf

«ከፓትሪያርኪ አስተሳሰብ ወደ ለሴቶች ወዳጃዊ ወደ ሆነ አስተሳሰብ መድረስ ቀላል መንገድ አይደለም። ሰለ ዓለማችንና ሰለ አሠራሯ፣ ሰለ እምነታችንና ከእግዚአብሔር፣ እርስ በርሳችንና ከጽንፈ ዓለማችን ጋር ሰላለን ግንኙነት ተረድተናል ብለን ያሰብነውን ሁሉ እንደገና ማሰብ ያሰፈልገናል። ይህ ለቀደሙት አባቶቻችን መሬትን ማዕከል ካደረገ ወደ ፀሐይን ማዕከል ወዳደረገ የጽንፈ ዓለም ግንዛቤ መሸጋገር እንደ ነበረው እንዲሁ አሰቸጋሪ ለውጥ ነው። መሬት በፀሐይ ዙሪያ እንደምትዞር እንጂ በተቃራኒው እንዳልሆነ ያቀረቡት የመጀመሪያዎቹ ሳይንቲስቶች ይህ የእግዚአብሔርን ኃይል አደጋ ላይ ይጥላል ተብሎ ሰለ ታመነ ተወገዙ። እንደዚሁም ሴቶች በወንዶች መመራታቸውና በበላይነት መቆጣጠራቸው፣ ሥርዓቶችና ተቋማትም በወንዶች መደራጀታቸውና መመራታቸው እንደ ተለመደ ነገር ከሚቀበልበት የፓትሪያርኪ የዓለም አመለካከት መላቀቅ በጣም አሰቸጋሪ ነው። እኩል መብት የሚሰጥ ኢጋሊቴሪያን የዓለም አመለካከት ሴቶችንና ወንዶችን ኃይልን በሚካፈሉበት፣ የሌላውን ስጦታዎች በሚያውቁበት፣ በሚያበረታቱበትና ነጻ በሚያወጡበት የእርስ በርስ ግንኙነት ውስጥ የሚያይ የዓለም አመለካከት ነው። እርስ በርሳቸውም በእኩል አክብሮትና በእኩል ክብር ይገናኛሉ።» ባርባራ ሪድ (Barbara Reid)

«በወንጌል መነፈስ የተያዘ ሰው ሴቶችን በሞገዚትነት የሚቆጣጠርና ለእግዚአብሔር መንግሥት ሽባ የሚያደርግ የፓትሪያርኪ የሚና ግንዛቤ ግፍ ብቻ ሳይሆን በእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ላይ ሊገለጽ የማይችል ጉዳት እንዳመጣ ይሰማማል። ይህ ከክቡር ባልሆነ ዓለማ፣ በሥልጣን ሽኩቻ መነፈስ ወይም ሆን ተብሎ ለማዋረድ ፈጽሞ ያልተደረገ፣

ይልቁንም ብዙ ጊዜ በቅዱሳት መጻሕፍት አሳዛኝ አለመግባባት ምክንያት የተደረገ ቢሆንም፣ ሴቶችም እግሮቻቸውን ‹በስፊ ቦታ› እንዲያቆሙና በኢየሱስ ክርስቶስ የተገኘውን ሙሉ ቤዛነት በመጨረሻ በምስጋና እንዲለማመዱ የሚያዋርዱ ወጎችን በድፍረት የምንጠይቅበትና ከእነርሱ የምንመለስበት ጊዜ አሁን ነው።» ሃርትሙት ክሩገር (Hartmut Krüger)

የመጽሐፍ ቅዱስ ጽሑፎችን ባህላዊ ዳራ ችላ ማለት ስው የጽሑፎቹን ቃል እንዲጠብቅ አያደርገውም፤ ይልቁንም የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ብዙ ጊዜ፣ ምናልባትም አብዛኛውን ጊዜ፣ ስው በራሱ ዘመን ለያዛቸው ባህላዊ እምነቶች ማንጸባረቂያ ይሆናል። ለብዙ ወንጌላውያን እንደ ዘላለማዊ የመጽሐፍ ቅዱስ እውነት የተሰበከው በእውነቱ የ19ኛውና የ20ኛው ክፍለ ዘመን ውጤት ነው። ስለዚህ በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ ለሴቶች እኩል መብት መቆም የዛሬውን ወቅታዊ የፌሚኒዝም የዘመን መንፈስ መከተል አይደለም፤ ምክንያቱም በዚያ ጉዳዩ ከረጅም ጊዜ ጀምሮ እጅግ የስፋ ጥያቄዎች ነውና። በዚያ ጉዳዩ እስከ 20ኛው ክፍለ ዘመን የነበሩትን ሚናዎች ማቀያየር ወይም ፆታን በአጠቃላይ ማሰወገድ ነው። ለአሥርተ ዓመታት ዶግማዊ የእምነት መግለጫዎችን ወይም እምነቶችን ለማስፈጸም ተለማምዶና ታግሎ ከሆነ፣ በአከራካሪ ጥያቄዎች ላይ የተለያዩ አቋሞችን በቁም ነገር መወያየትን እንኳ እንዴት ሊማር ይችላል?

ቶርስተን ዲትዝ (Thorsten Dietz)

17 ሌሎች የደራሲው መጻሕፍት

Und die Toten leben doch (ሙታን ግን በሕይወት አሉ), Bielefeld, 1992

Seitenwechsel – Von Adam zu Christus (ወገን መቀየር – ከአዳም ወደ ክርስቶስ), Bielefeld, 2011

Entrückung, Himmel, Ewigkeit – Ein neuer Blick auf alte Themen (ንጥቀት፣ ሰማይ፣ ዘላለም – በአሮጌ ርዕሶች ላይ አዲስ እይታ), Nürnberg, 2015

Gottes Lamm, Golgota und die Ewigkeit (የእግዚአብሔር በግ፣ ጎልጎታና ዘላለም), Wuppertal, 2015

Fantastische Himmelwelt, Lehre und Leben der Himmelwelt im Epheserbrief (ድንቅ የሰማያዊ ዓለም – በኤፌሶን መልእክት ውስጥ የሰማያዊው ዓለም ትምህርትና ሕይወት), Nürnberg, 2016

Gott spricht, Eine erklärende Übertragung der allgemeinen Briefe und der Offenbarung (እግዚአብሔር ይናገራል – የአጠቃላይ መልእክቶችና የራእይ ማብራሪያ ያለው ትርጉም), Sulzberg, 2017

Epheser, nacherzählt, erklärt für heute (ኤፌሶን – በድጋሚ የተተረከ፣ ለዛሬ የተብራራ), Sulzberg, 2018

Gods good Gospel, Gottes gutes Evangelium (የእግዚአብሔር መልካም ወንጌል), Sulzberg, 2019

Markus, nacherzählt, erklärt für heute (ማርቆስ – በድጋሚ የተተረከ፣ ለዛሬ የተብራራ), Sulzberg, 2019

Galater, nacherzählt, erklärt für heute (ገላትያ – በድጋሚ የተተረከ፣ ለዛሬ የተብራራ), Sulzberg, 2020

Die Briefe des Johannes, nacherzählt, erklärt für heute (የዮሐንስ መልእክቶች – በድጋሚ የተተረከ፣ ለዛሬ የተብራራ), Sulzberg, 2020

Frauen, vergebt uns! – Die Rolle von Frau und Mann (ሴቶች ሆይ፣ ይቅር በሉን! – ስለ ሴትና ወንድ ሚና), Sulzberg, 2020

Ein König voller Pracht – Die gute Botschaft von Jesus, dem Messias (ግርማ የተሞላ ንጉሥ – ስለ መሲሑ ኢየሱስ የምሥራች), Augsburg, 2022